

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Využití ekologického cestovního ruchu v Bílých Karpatech
The Using of Environmental Tourism in the Bílé Karpaty

Student: Michaela Žižková

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Václav Lednický, CSc.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Michaela Žižková**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6501R006 Ekonomika cestovního ruchu**
Téma: **Využití ekologického cestovního ruchu v Bílých Karpatech**
The Using of Environmental Tourism in the Bíle Karpaty

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Metodika zpracování a cíl práce
  3. Teoretická východiska
  4. Charakteristika lokality Bílé Karpaty
  5. Výsledky výzkumu a doporučení
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HOUŠKA, Petr. *Environmentální aspekty potenciálu území pro cestovní ruch*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-041-9.
JANOTOVÁ, Markéta et al. *Venkovský cestovní ruch – příležitost pro nové podnikání*. Klatovy: Úhlava, 2011. ISBN 978-80-903851-7-7.
SEIFERT, Martin a Ivo PAULÍK. *Ottův turistický průvodce Bílé Karpaty a Javorníky*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7360-977-1.

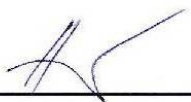
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Václav Lednický, CSc.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

_____
doc. Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

_____
prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.

V Uherském Hradišti dne 7. května 2015

Šinková
podpis

Poděkování

Děkuji doc. Ing. Lednickému, CSc. za vedení bakalářské práce, cenné rady a připomínky.

OBSAH

OBSAH.....	3
1 ÚVOD	5
2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL PRÁCE	6
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	7
3.1 Cestovní ruch.....	7
3.1.1 Formy cestovního ruchu.....	7
3.1.2 Účastníci cestovního ruchu	8
3.2 Venkovský cestovní ruch.....	8
3.2.1 Charakteristika venkovského cestovního ruchu	8
3.2.2 Produkty venkovského cestovního ruchu.....	9
3.2.3 Formy venkovského cestovního ruchu.....	11
3.2.4 Marketingový mix ve venkovském cestovním ruchu	12
3.2.5 Organizace venkovského cestovního ruchu	14
3.2.6 Ochrana životního prostředí v České republice	15
3.2.7 Kategorie chráněných území přírody	17
4 CHARAKTERISTIKA LOKALITY BÍLÉ KARPATY	20
4.1 Geografie	20
4.2 Geologie.....	20
4.3 Geomorfologie.....	20
4.4 Vodstvo.....	21
4.5 Klima	21
4.6 Půdy.....	21
4.7 Rostlinstvo	22
4.8 Živočišstvo.....	22
4.9 Ochrana přírody	23
4.10 Správa CHKO Bílé Karpaty.....	23
4.11 Maloplošná chráněná území	24
4.12 Naučné stezky Bílých Karpat.....	24
4.12.1 Naučná stezka Bojkovická	24
4.12.2 Naučná stezka Javořinská.....	24
4.12.3 Naučná stezka Květná	25
4.12.4 Naučná stezka Lopeník	25
4.12.5 Naučná stezka Moravské Kopanice	25
4.12.6 Naučná stezka Okolo Hrozenkova	25
4.12.7 Naučná stezka Šumárnická.....	26
4.13 Lidová kultura Bílých Karpat	26
4.14 Mikroregiony Bílých Karpat.....	26
4.14.1 Mikroregion Dolňácko	26
4.14.2 Mikroregion Hornácko	27
4.14.3 Mikroregion Moravské Kopanice	27
4.14.4 Mikroregion Valašsko	27
4.14.5 Mikroregion Luhačovské Zálesí.....	27
4.15 Charakteristika obcí a jejich památky	28
4.15.1 Sudoměřice.....	28
4.15.2 Strážnice	28
4.15.3 Petrov	29

4.15.4	Radějov	29
4.15.5	Tvarožná Lhota	30
4.15.6	Kněždub	31
4.15.7	Uherský Brod	31
4.15.8	Bojkovice	32
4.15.9	Hostětín	33
4.15.10	Malá Vrbka	33
4.15.11	Hrubá Vrbka	33
4.15.12	Javorník	33
4.15.13	Kuželov	34
4.15.14	Nová Lhota	35
4.15.15	Suchov	35
4.15.16	Velká nad Veličkou	35
4.15.17	Starý Hrozenkov	36
4.15.18	Žitková	36
4.15.19	Lopeník	36
4.15.20	Vyškovec	36
4.15.21	Vápenice	37
4.15.22	Valašské Klobouky	37
4.15.23	Slavičín	37
4.15.24	Luhačovice	38
4.16	Kulturní události v Bílých Karpatech	39
4.16.1	Mezinárodní folklorní festival Strážnice	39
4.16.2	Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou	39
4.16.3	Ozvěny Hornácka ve Velké nad Veličkou	39
4.16.4	Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově	39
4.16.5	Festival masopustních tradic ve Strání	40
4.16.6	Mezinárodní hudební festival Janáček a Luhačovice	40
4.16.7	Slavnost otevírání pramenů v Luhačovicích	40
4.16.8	Festival Na vodě Lučina	41
4.16.9	Jízda králů Vlčnov	41
4.17	Objekty venkovské turistiky v Bílých Karpatech	41
4.17.1	Hornácká farma Hrubá Vrbka	41
4.17.2	Agropenzion Vápenice	43
4.17.3	Horská chata Vyškovec	43
4.17.4	Rekreační a chatová oblast Vápenky	45
4.17.5	Hotel Filipov	46
4.17.6	Chata Lopeník	47
4.17.7	Rekreační a školicí středisko Kopánky	48
5	VÝSLEDKY VÝZKUMU A DOPORUČENÍ	51
6	ZÁVĚR	59
	Seznam použité literatury	60
	Seznam zkratk	63
	Seznam obrázků	64
	Seznam tabulek	65
	Seznam grafů	66
	Seznam příloh	68

1 ÚVOD

Cestovní ruch je fenomén dnešní doby a neodmyslitelnou součástí života každého z nás. Je to významný sociální a ekonomický jev, téměř v každé vyspělé zemi zaujímá významné místo v ekonomice a rozvíjí se velmi rychle, tudíž má negativní dopad na přírodu a celý ekosystém.

V zájmu přírody, ale taky v zájmu odpočinku, pohody a relaxace láká v dnešní době stále více účastníků cestovního ruchu pobyt v přírodě a na venkově.

Počátky venkovského cestovního ruchu v České republice spadají do 19. století, kdy došlo k restrukturalizaci zemědělské výroby a s ní souvisejícím snižováním počtu pracovníků. Nutnost zachování prosperity zemědělství a udržení vesnického osídlení bylo hlavním důvodem pro rozvoj všech forem venkovského cestovního ruchu.

K rozvoji venkovského cestovního ruchu přispěl i celosvětový trend návratu člověka k přírodě. Právě venkovský cestovní ruch s aktivní náplní a šetřící přírodu a její krásy, je jedna z možností, jak si odpočinout od každodenního stresu, rychlého životního tempa a dalších jevů soudobé civilizace. Je přínosem nejen pro účastníky venkovského cestovního ruchu, ale i pro provozovatele a obce.

2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ A CÍL PRÁCE

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala ekologický cestovní ruch v oblasti Bílých Karpat, protože v této oblasti vidím velkou možnost rozvoje venkovské turistiky.

Ke zpracování daného tématu bakalářské práce byla použita kompilační metoda, tedy sběr informací na základě odborné literatury.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část obsahuje základní pojmy a rozdělení cestovního ruchu. Dále se práce soustřeďuje především na venkovský cestovní ruch, jeho specifické znaky a přednosti odlišující jej od jiných forem cestovního ruchu.

Další kapitola je pak zaměřena na charakteristiku přírodní oblasti Bílých Karpat. Rozebrány jsou jednotlivé mikroregiony, jejich významné památky a kulturní vyžití v oblasti Bílých Karpat, lákající do oblasti stále více a více turistů. Uvedeny jsou taky objekty venkovské turistiky umožňující účastníkům venkovského cestovního ruchu ubytování a stravování.

Praktická část obsahuje grafické zpracování výsledků dotazníku o venkovském cestovním ruchu v Bílých Karpatech. Dotazník je součástí příloh.

Cílem bakalářské práce je poukázat na turistickou atraktivnost Bílých Karpat a to především v oblasti venkovského cestovního ruchu.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 Cestovní ruch

Světová organizace cestovního ruchu (World Tourism Organization, WTO) definuje cestovní ruch jako cestování osob mimo své trvalé bydliště, za účelem využití volného času v navštíveném místě, nikoliv však za účelem výdělečné činnosti a to do doby kratší jednoho roku. (Pourová, 2010)

V ekonomice má cestovní ruch významný podíl na tvorbě HDP, dále vyvolává investiční aktivity v regionech při rozvoji sociálně-kulturního zázemí pro turisty a vytváří nové pracovní příležitosti, čímž výrazně snižuje nezaměstnanost. Způsob využití volného času při cestování zlepšuje i životní úroveň lidí a vztahy mezi nimi. (Drobná, Morávková, 2004)

3.1.1 Formy cestovního ruchu

Rekreační cestovní ruch - je zaměřen na odpočinek fyzických a duševních sil člověka.

Kulturně-poznávací cestovní ruch - má význam pro úroveň vzdělanosti, zahrnuje poznávání kulturních a historických památek, kulturních zařízení, kulturních akcí či kulturní krajiny.

Sportovně-turistický cestovní ruch - zahrnuje pobyty zaměřené na sportovní aktivity nebo cesty diváků na sportovní akce.

Zdravotně orientovaný cestovní ruch - zaměřen na léčebné pobyty v lázních či rekreačních centrech za účelem zlepšení zdravotního stavu.

Venkovský cestovní ruch - rekreační pobyty v přírodním prostředí spjaté se zemědělstvím a životem na venkově.

Kongresový a incentivní cestovní ruch - cestování za účelem organizace kongresů, konferencí a přednášek. (Drobná, Morávková, 2004)

3.1.2 Účastníci cestovního ruchu

Turista - dočasný návštěvník, zdržující se v dané destinaci, která byla cílem cestovního ruchu alespoň 24 h a přenocuje jednu noc.

Výletník - jednodenní účastník cestovního ruchu, který se zdrží pouze jeden den a nepřenocuje.

Návštěvník - osoba cestující do jiného místa než má trvalé bydliště na dobu kratší než dvanáct měsíců.

Stálý obyvatel, rezident - v dané zemi žije déle než rok, v domácím cestovním ruchu alespoň šest měsíců. (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011)

3.2 Venkovský cestovní ruch

Venkovský cestovní ruch, někdy označován taky jako venkovská turistika, je novou, rozvíjející se formou cestovního ruchu uskutečňovanou ve volné přírodě, převážně však v prostředí venkova. Vyjadřuje touhu splynout s přírodou a je vázána s životem na venkově. Pro rozvoj téhle formy cestovního ruchu je důležitá určitá specializace doplněná vhodným doprovodným programem. (Pourová, 2010); (Janotová, 2011)

3.2.1 Charakteristika venkovského cestovního ruchu

Znaky venkovského cestovního ruchu:

- lokalizace do venkovského prostředí,
- budovaná na rysech a tradicích venkova, téměř rodinné zázemí,
- limitovaná ubytovací kapacita s cílem individuálního přístupu k hostům a zamezení nadměrnému soustředění účastníků cestovního ruchu v dané lokalitě,
- originální nabídka služeb spojená se zemědělskými pracemi ve formě doprovodných programů typických pro venkov,

- nástroj rozvoje trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu,
- respektuje životní prostředí, je prostředkem návratu člověka k přírodě.

(Pourová, 2010); (Drobná, Morávková, 2004)

3.2.2 Produkty venkovského cestovního ruchu

Produkty zahrnují základní služby jako stravování, ubytování a doprovodné programy, specifické právě pro venkovský cestovní ruch. Doprovodné programy zvyšují atraktivnost nabízených služeb, umožňují výjimečnost a dotváří komplexní nabídku či ucelený program pobytu na venkově.

Stravování

Stravování bývá zajišťováno většinou provozovateli nebo v blízkém okolí ve veřejných ubytovacích zařízeních. Účastníci venkovského cestovního ruchu očekávají změnu ve stravování, proto stravování kromě klasických jídel zahrnuje především produkty vlastní výroby – mléko, podmásli, tvaroh, sýr, zeleninu a ovoce, ale taky zabijačkové speciality či masné výrobky. Nechybí ani vínko z vlastních vinic a vinných sklípků nebo domácí slivovice. (Drobná, Morávková, 2004)

Ubytování

Venkovský cestovní ruch nabízí hned několik možností formy ubytování. Soukromé ubytování zajišťováno provozovateli zemědělských usedlostí, rodinných domů, chat, chalup a srubů je limitováno maximální kapacitou 12 lůžek. U hromadných veřejných zařízení typu hotel nebo penzion je limit 50 lůžek. Nevylučují se ani vlastní rekreační objekty (chaty, chalupy, rekreační domky) nebo chatové osady a kempy. Limity ubytovacích kapacit umožňují individuální přístup k hostům a tím zvýrazňují specifika venkovského cestovního ruchu. (Pourová, 2010)

Doprovodné programy

- projížďky na koních, hipoturistika,
- rybaření a lov zvěře,
- houbaření,
- pěší turistika, cykloturistika,
- letní sporty, zimní sporty (koupání, lyžování, sáňkování, bruslení),
- kulturní památky (hrady, zámky, muzea, poutní místa),
- přírodní atraktivita (jeskyně, oblasti výskytu vzácných porostů),
- tradice řemesel (mlýny, kovárny),
- školy v přírodě, táboření,
- stravování produkty vyrobenými přímo zemědělským podnikem.

(Janotová, 2011)

Hipoturistika označuje formu turistiky spojenou s jízdou na koni a je perspektivním produktem nabídky venkovské turistiky. O rychle se rozvíjejícím oboru svědčí i rozmach značení jezdeckých stezek, tzv. hipostezek, které provádí Klub českých turistů. Hipoturistika má svůj význam i v léčebném využití (hipoterapie, hiporehabilitace).

Pěší turistika je pro svou nenáročnost na vybavení oblíbená zejména u seniorů. V roce 1888 byl v České republice založen Klub českých turistů, jehož péčí vznikla spousta rozhleden, turistických chat, ale především udržované značení turistických tras.

Cykloturistika zaznamenává největší rozmach za posledních 10-15 let. Na to reagují i cestovní kanceláře s nově nabízejícími produkty v podobě poznávacích výletů na kole. Garantem značení cyklistických tras je Klub českých turistů, který je dělí na cyklotrasy a cykloturistické trasy. Cyklotrasy jsou trasy pro cyklisty vedoucí po silnicích a pozemních komunikacích. Cykloturistické trasy neboli cyklostezky jsou ty, které vedou po lesních nebo polních cestách. (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011)

3.2.3 Formy venkovského cestovního ruchu

V každé zemi jsou jiné podmínky pro venkovský cestovní ruch, v České republice je možno rozlišit čtyři hlavní formy ekologického venkovského cestovního ruchu a to:

- agroturismus,
- ekoagroturismus,
- ekoturismus,
- chataření a chalupaření.

Agroturistika (nazývána taky jako agroturismus) je jedinečnou formou venkovského cestovního ruchu, která je provozována na zemědělských farmách nebo v jiných zemědělských subjektech. Nabízí možnost pobytu a stravování na venkovských statcích a zároveň možnost účastnit se zemědělských prací nebo chovu zvířat, především koní. Je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a přináší nezanedbatelné finanční prostředky.

Ekoagroturistika (neboli ekoagroturismus) je další formou venkovského cestovního ruchu, označující pobyt na ekologicky zaměřených farmách, které nepoužívají žádné chemikálie, hnojiva, umělá barviva či konzervační látky. Charakteristikou ekologicky hospodařící farmy je produkce bio-produktů a podobně jako u agroturistiky, možnost účastnit se zemědělských prací.

Ekoturismus, někdy nazýván jako udržitelný cestovní ruch, představuje formu venkovského cestovního ruchu zaměřenou především na poznávání přírodních památek, chráněných krajinných oblastí, národních parků, přírodních památek a rezervací a dalších přírodních krás a atraktivit.

Chataření a chalupaření je specifickou formou cestovního ruchu, často označovanou jako „cestovní ruch mimo veřejné formy“, neboť zahrnuje rekreační pobyt v soukromých zařízeních (vlastní chalupy a chaty) nebo v kempech umístěných v přírodě. V České republice představuje chataření významnou součást domácího cestovního ruchu. (Pourová, 2010)

3.2.4 Marketingový mix ve venkovském cestovním ruchu

Marketingový mix tvoří soubor základních marketingových nástrojů, tzv. 4P. Cílem těchto nástrojů v cestovním ruchu je vytvoření ideální kombinace k uspokojení potřeb turistů v době pobytu mimo trvalé bydliště.

- Product – výrobek nebo služba
- Price – cena
- Place – způsob distribuce
- Promotion – propagace

Výše uvedené čtyři marketingové nástroje nejsou dostačující, proto je marketingový mix v cestovním ruchu rozšiřován o další prvky na tzv. 8P.

- People – lidé
- Packaging – balíčky služeb
- Programming – tvorba programů
- Partnership – spolupráce

Produkt (product)

Produkt v cestovním ruchu zahrnuje celou nabídku služeb. Jedná se o základní služby (stravovací, ubytovací, dopravní) v kombinaci se službami doplňkovými (směnárenské, průvodcovské apod.). Tak jako každý výrobek podléhá módním trendům, podléhá stejným trendům i produkt cestovního ruchu. Ovšem zatímco cestovní kanceláře mohou své produkty, neboli zájezdy různě napodobovat dle konkurence či měnit dle aktuální situace na trhu, produkty destinace napodobit nelze. (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011)

Cena (price)

Cena je velmi důležitým nástrojem marketingu, ovlivňující výběr zákazníka. Klienti si často spojují vysoké ceny s vysokou kvalitou služeb, proto se uplatňují různá cenová zvýhodnění či slevy:

- slevy při zakoupení zájezdu s velkým časovým předstihem,
- slevy při zakoupení zájezdu na poslední chvíli,
- slevy závislé na způsobu placení (hotově / převodem),
- slevy skupinové, rodinné, studentské,
- slevy na děti a seniory,
- slevy pro stálé zákazníky.

(Drobná, Morávková, 2004)

Způsob distribuce (place)

Distribuce představuje určitý způsob prodejní cesty jak se produkt či služba dostane až k zákazníkovi, neboli ke konečnému spotřebiteli. U služeb cestovního ruchu lze rozlišit dvě hlavní distribuční cesty a to:

- přímá – zákazník jedná přímo s poskytovatelem služby, nevyužívá služby zprostředkovatelů,
- nepřímá – produkt nebo služba se k zákazníkovi dostává přes jednoho nebo i více zprostředkovatelů cestovního ruchu (cestovní kanceláře nebo agentury, turistické informační centra, elektronické informační a rezervační systémy).

Propagace (promotion)

Způsob propagace, nazývaný taky jako marketingová komunikace je důležitý marketingový nástroj na podporu prodeje. Využívá konceptu AIDA, jehož první písmena skrývají propagační cíl, kterým je upoutat pozornost zákazníka (angl. awareness), vzbudit u něj zájem o produkt či službu (angl. interest), vyvolat přání ke koupi (angl. desire) a zároveň ho i ke koupi přesvědčit (angl. action).

Lidé (people)

Lidský zdroj je nezastupitelnou složkou v marketingovém mixu cestovního ruchu, nebo se účastní každého prodeje a poskytování služeb cestovního ruchu a tím ovlivňuje

úspěšnost prodeje. Kromě zaměstnanců cestovního ruchu má velký vliv i místní obyvatelstvo, které tvoří součást turistické destinace.

Balíčky služeb (packaging)

Balíček služeb představuje soubor sestavených a vzájemně se doplňujících služeb, obsahující i služby, které by jinak nebyly cílem cesty. Dobře sestavený balíček může vést i k vyšší návštěvnosti destinace. Výhodami těchto balíčků je především:

- úspora času, neboť zákazníci nemusí vytvářet vlastní program na dovolené,
- záruka zážitku, která je zaručena balíčky „ušitými na míru“ dle požadavků zákazníka,
- úspora prostředků, kompletní balíček je totiž cenově výhodnější než jednotlivé služby,
- dodržení rozpočtu, s balíčkem zahrnující kompletní služby zákazník nepřekročí svou plánovanou útratu.

Tvorba programů (programming)

Tvorba programů je činnost související s balíčky služeb. Představuje obsahovou náplň doplňkových služeb, časové rozvrhy a programy a to jak jednotlivých dnů zájezdu, tak i jednodenních výletů. (Ryglová, Burian, Vajčnerová, 2011)

Spolupráce (partnership)

Spolupráce lidí a různých organizací cestovního ruchu je nezbytnou součástí k vytvoření komplexnosti služeb, neboť pokud je nekvalitní jedna služba, hodnotí zákazník negativně celý balíček služeb. (Pourová, 2010)

3.2.5 Organizace venkovského cestovního ruchu

Svaz venkovské turistiky České republiky

Svaz venkovské turistiky České republiky byl založen v roce 1997 a sdružuje dobrovolné zájemce o venkovskou turistiku. Patří mezi členy mezinárodní organizace svazů

venkovské turistiky Eurogites. Ve spolupráci s ECEAT CZ provádí dle Koncepce státní politiky cestovního ruchu České republiky certifikace ubytovacích zařízení.

Evropské centrum pro ekoagroturistiku - ECEAT CZ

Nadace ECEAT CZ je nezisková organizace, jejímž hlavním posláním je přispět k rozvoji venkova prostřednictvím šetrné formy turistiky a podpora ekologického zemědělství. Jejimi hlavními produkty v rámci venkovského cestovního ruchu jsou:

- Prázdniny na venkově

Jedná se o turistický produkt České republiky podporovaný agenturou Czech Tourism. Cílem projektu je podpora využití venkovských ubytovacích kapacit.

- Zelené prázdniny

Projekt s garantovanou „eko“ kvalitou, jehož hlavním posláním jsou rozšiřující se pravidla pro „eko“ certifikaci služeb cestovního ruchu.

- Stezky dědictví

Aktivní programy propojených vybraných lokalit přírodního a kulturního bohatství jsou produktem České republiky od roku 1994. V marketingu představují prověřený nástroj na propagaci a rozvoj cestovního ruchu mikroregionů a krajů.

EUROGITES

Evropský svaz turistiky a dovolené na venkově je evropská instituce zaměřující se na oblasti poradenství, informatiky, vzdělávání, technické i organizační.
(Drobná, Morávková, 2004)

3.2.6 Ochrana životního prostředí v České republice

Orgány a organizace ochrany životního prostředí v České republice

- Ministerstvo životního prostředí

- Organizace zřizované ministerstvem
- Česká inspekce životního prostředí
- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů – vymezení pojmů:

„Životní prostředí – životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie.“

„Ekosystém je funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.“

„Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.“

„Únosné zatížení území je takové zatížení území lidskou činností, při kterém nedochází k poškození životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.“

„Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, kterým současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“

„Přírodní zdroje jsou ty části živé nebo neživé přírody, které člověk využívá nebo může využívat k uspokojování svých potřeb.“

„Obnovitelné přírodní zdroje mají schopnost se při postupném spotřebovávání částečně nebo úplně obnovovat, a to samy nebo za přispění člověka. Neobnovitelné přírodní zdroje spotřebováváním zanikají.“

„Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškození životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškození omezuje a odstraňuje.“

„Ekologická újma je ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti.“ (Houška, 2014, str. 21-22)

Dále zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů stanovuje povinnosti k ochraně životního prostředí a odpovědnost za porušení vyhlášek při ochraně životního prostředí.

Základní právní předpisy pro ochranu životního prostředí

- Zákon č. 282/1991 Sb., Zákon o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa
- Zákon č. 388/1991 Sb., Zákon ČNR o Státním fondu životního prostředí
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (Houška, 2014)

3.2.7 Kategorie chráněných území přírody

V České republice jsou zvláště chráněná území přírody chráněna Zákonem o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.

„Národní park (NP) je rozsáhlé území, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž neživá příroda, rostliny i živočichové mají mimořádný vědecký a výchovný význam v mezinárodním či národním měřítku.“

V České republice jsou k 1. 1. 2015 zákonem vyhlášeny a oběma komorami Parlamentu ČR schváleny celkem 4 národní parky. K značení se používají zelené tabule s velkým státním znakem a nápisem Národní park.

„Chráněná krajinná oblast (CHKO) je rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky utvářeným reliéfem, s významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, popř. s dochovanými památkami historického osídlení.“

K 1. 1. 2015 je v České republice nařízením vlády vyhlášeno 25 chráněných krajinných oblastí. Značeny jsou zelenými tabulemi s textem Chráněná krajinná oblast.

„Národní přírodní rezervace (NPR) je menší území mimořádných přírodních hodnot, kde na typický reliéf a typickou geologickou stavbu jsou vázány ekosystémy význačné nebo unikátní v národním, popř. mezinárodním měřítku.“

Status národní přírodní rezervace uděluje Ministerstvo životního prostředí ČR. V České republice je k 1. 1. 2015 vyhlášeno 110 území. Značeny jsou zelenými tabulemi s velkým státním znakem uprostřed a nápisem Národní přírodní rezervace, hranice na stromech a sloupcích jsou vyznačeny dvěma 5 cm širokými červenými pruhy vzdálenými od sebe 5 cm mezerou.

„Přírodní rezervace (PR) je menší území se soustředěním přírodních hodnot s ekosystémy typickými a významnými pro danou geografickou oblast.“

K 1. 1. 2015 je v České republice vyhlášeno krajskými úřady nebo správou CHKO v oblasti své působnosti 809 území za přírodní rezervaci. Vyznačeny jsou zelenými tabulemi s malým státním znakem uprostřed a nápisem Přírodní rezervace.

„Národní přírodní památka (NPP) je přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický nebo geomorfologický výtvar, naleziště nerostů, zkamenělin nebo vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v částech ekosystémů, s národním i mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem.“

V České republice je k 1. 1. 2015 vyhlášeno Ministerstvem životního prostředí ČR 113 národních přírodních památek. K značení slouží zelené tabule s velkým státním znakem uprostřed a nápisem Národní přírodní památka.

„Přírodní památka (PP) je přírodní útvar zpravidla menší rozlohy (výjimečně na území NP nebo CHKO i velké rozlohy), zejména geologický nebo geomorfologický výtvar či naleziště vzácných přírodnin v částech ekosystémů s místním ekologickým, vědeckým nebo estetickým významem.“

K 1. 1. 2015 má v České republice status přírodní památky 1357 území a objektů a zřizovány jsou příslušnými krajskými úřady nebo správou CHKO v oblasti své působnosti. Označeny jsou zelenými tabulemi s malým státním znakem a textem Přírodní památka.
(Rubín, 2003, str. 7)

4 CHARAKTERISTIKA LOKALITY BÍLÉ KARPATY

4.1 Geografie

Pohoří Bílé Karpaty (slovensky Biele Karpaty) leží v délce 60 km na hranici se Slovenskou republikou a geologicky patří k vnějším Západním Karpatům, které jsou výsledkem horotvorných pohybů v třetihorách. Od Javorníků, ležících převážně na Slovensku a spadajících do CHKO Beskydy jsou odděleny Lyským průsmykem. V České republice zasahují do okresů Hodonín, Uherské Hradiště a Zlín, na Slovensku do okresů Senica, Trenčín a Povážská Bystrica.

Nejvyšším vrcholem Bílých Karpat je Velká Javořina (970 m n. m.) ležící přímo na hranici České republiky a Slovenska, nejnižším bodem je Petrov (170 m n. m.). (Rubín, 2003); (Hrdoušek, 1999)

4.2 Geologie

Geologicky jsou Bílé Karpaty tvořeny převážně flyšovým pásmem třetihorního magurského příkrovu, bradlovým pásmem a vídeňskou pánví. Flyšem se rozumí střídající se vrstvy usazených hornin břidlic, pískovců a jílovců ve vrstvách od několika centimetrů až do několika metrů. Horniny bradlového pásma sedimentovaly v období třetihor a jsou zastoupeny především vápencem. Vídeňská pánev je tvořena sedimenty z mladších třetihor.

4.3 Geomorfologie

Území CHKO Bílé Karpaty zasahuje do tří orografických celků – převážnou část zabírají Bílé Karpaty, od Strážnice se rozkládá Dolnomoravský úval a od Luhačovic Vizovická vrchovina.

Odlišná odolnost flyšových vrstev se promítá do celkového bělokarpatského reliéfu. Nejvyšší vrcholy pohoří jsou utvářeny odolnějšími pískovci. Místa s méně odolnými horninami jsou tvořena plochými zaoblenými hřbety a úzkými údolími bez strmých svahů.

Dalším charakteristickým znakem Bílých Karpat je bystřinný charakter toků se značným spádem.

Pro Bílé Karpaty jsou charakteristické ve zvýšené míře vyskytující se svahové pohyby a sesuvy v místech měkčích hornin způsobující značné škody, proto zde nemohla probíhat zemědělská výroba ve velkém rozsahu a plochy po odstraněných lesích mohly sloužit pouze jako louky nebo pastviny. Dozvuky sopečné činnosti představují četné minerální prameny, z nichž nejznámější je luhačovický pramen Vincentka. (Jongepierová, 2008); (Hrdoušek, 1999)

4.4 Vodstvo

Největší část území Bílých Karpat patří k povodí řeky Moravy a jejích nejvýznamnějších přítoků Olšavy, Okluky, Svodnice, Veličky a Radějovky. Menší část území náleží k povodí Váhu, tekoucí stejně jako Morava do Černého moře. Charakteristickým znakem flyšového pásma je nedostatek podzemní vody.

4.5 Klima

Bílé Karpaty leží převážně v mírně teplé klimatické oblasti. Vrcholové části pohoří jsou řazeny do chladné klimatické oblasti, nejnižší polohy do teplé klimatické oblasti. Průměrná roční teplota je 7,6 °C, přičemž nejteplejším měsícem je červenec, kdy průměrná teplota dosahuje 17,2 °C. Roční srážkový úhrn v nejnižších nadmořských výškách je necelých 600 mm srážek, v nejvyšších částech pohoří až 920 mm srážek.

Převládajícím směrem větrů je severovýchodní. Při jihovýchodním proudění dochází k vytváření tzv. föhnového efektu. Jedná se o silné, suché a teplé větry způsobující odnos jemných částic půdy a hornin vlivem větrné eroze. (Jongepierová, 2008)

4.6 Půdy

Půdním typem jihovýchodní části Bílých Karpat jsou nepříliš úrodné hnědé půdy (kambizemě) na vápenitém podloží. Pro severovýchodní část pohoří a ve vrcholových partiích

jsou charakteristické hnědé půdy oligotrofního charakteru na kyselých substrátech. V jihozápadní části CHKO se vyskytují hluboké půdy černozemního typu. (Jongepierová, 2008); (Hrdoušek, 1999)

4.7 Rostlinstvo

Krajinu Bílých Karpat pokrývají 45 % listnaté lesy. Vyšší polohy v oblasti česko-slovenské hranice pokrývají lesy bukové, v nižších polohách zaujímají souvislé plochy smíšené a dubohabrové doubravy. V křovinném patře jsou zastoupeny svída, dřín a klokoč zpeřený. V bylinném patře se vyskytuje česnek medvědí, lilie zlatohlávek nebo áron karpatský.

Výsledkem historického odlesnění jsou dnes nejcennější bělokarpatské květnaté louky se solitérními stromy, představující typický krajinný ráz Bílých Karpat. Tyto louky patří díky své vysoké biodiverzitě a rozmanitosti k nejrozsáhlejším a druhově nejbohatším územím ve střední Evropě. Vyskytuje se zde 74 chráněných druhů cévnatých rostlin, z toho více než 20 druhů čeledi vstavačovitých, tedy evropských orchidejí. Mezi nejvzácnější druhy orchidejí patří tořič čmelákovitý, tořič včelonosný a rudohlávek jehlancovitý. Důležitým biotopem jsou staré ovocné sady roztroušené v okolí obcí i samot. (Rubín, 2003); (Hrdoušek, 1999)

4.8 Živočišstvo

Složení fauny Bílých Karpat je velmi bohaté a odpovídá klimatickým a vegetačním podmínkám. Předpokládá výskyt nejméně 20 tisíc druhů živočichů. Květnaté louky Bílých Karpat podmiňují výskyt značného množství vzácných a ohrožených druhů hmyzu. Nejznámějším vyskytujícím se broukem je roháč obecný, z plazů je to ještěrka obecná, užovka stromová, slepýš křehký a velmi vzácně zmije obecná. Mezi typické představitele motýlů obývajících luční biotopy, patří žluťásek barvoměnný, perleťovec dvouřadý a modrásek hořcový. Z obojživelníků v tůních a mokřinách žije mlok skvrnitý, ropucha zelená, ropucha obecná nebo skokan hnědý. Ptáky hnízdící v Bílých Karpatech zastupuje vzácný strakapoud bělohřbetý, na loukách žije největší populace strnada lučního a lindušky lesní. Ze savců lze pozorovat jelena, divočíka či daňku, občas lze zahlédnout i medvěda hnědého, vlka nebo kočku divokou. (Hrdoušek, 1999)

4.9 Ochrana přírody

Dne 3. listopadu 1980 výnosem Ministerstva kultury ČSR vyhlášená CHKO Bílé Karpaty zaujímá na území Bílých Karpat plochu 715 km² a na Slovensku rozšiřuje celek chráněného území o dalších 435 km² CHKO Biele Karpaty vyhlášená v roce 1979. Oblast byla celá staletí kultivována lidskou činností a díky dochované mimořádně cenné přírodní hodnotě a harmonické krajině bylo toto území zařazeno v roce 1996 organizací UNESCO do evropských biosférických rezervací. Význam dokonalého přírodního prostředí vytvořeného člověkem dokazuje i v roce 2000 Radou Evropy udělený diplom pro chráněná území.

Od doby vyhlášení CHKO Bílé Karpaty je zajišťována ochrana pro 52 maloplošných chráněných území v kategoriích národní přírodní rezervace a národní přírodní památky nebo přírodní rezervace a přírodní památky. Ochranu přírody zajišťují čtyři odstupňované zóny ochrany přírody v CHKO. Pro cenné bělokarpatské louky, listnaté lesy, přírodní rezervace a památky platí bezzásahová 1. zóna odstupňované ochrany přírody. (Jongepierová, 2008); (Hrdoušek, 1999)

4.10 Správa CHKO Bílé Karpaty

Ochranu přírody v oblasti Bílých Karpat zaopatřuje její řídicí orgán Správa CHKO Bílé Karpaty v Luhačovicích, ve Veselí nad Moravou a v Brumově.

Činnosti Správy CHKO Bílé Karpaty

- zajišťuje výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny,
- vydává stanovisko o umístění staveb a jiných zásahů do krajiny,
- zřizuje přírodní rezervace a přírodní památky,
- provádí přírodovědecké výzkumy,
- zpracovává dokumentaci a šetření v ochraně přírody,
- zajišťuje údržbu krajiny, zejména lučních porostů, spočívající v pravidelném kosení,
- zpracovává plán péče,

- spolupracuje s nevládními organizacemi.

Ve Veselí nad Moravou se nachází i pracoviště vzdělávacího a informačního střediska Bílých Karpat, o. p. s., které se kromě ekoporadenství věnuje i ekologické výchově, spočívající v pořádání akcí k významným dnům, výukových programů pro školy nebo přednášek pro veřejnost. Dále vydává informační materiály a odborné publikace. [1]

4.11 Maloplošná chráněná území

V CHKO Bílé Karpaty se nachází celkem 5 národních přírodních rezervací, 1 národní přírodní památka, 12 přírodních rezervací a 34 přírodních památek. (Hrdoušek, 1999)

4.12 Naučné stezky Bílých Karpat

4.12.1 Naučná stezka Bojkovická

Okružní naučná stezka Bojkovická má dva kruhy v délce 24 a 16 km a 10 zastávek. Trasa kratšího okruhu začíná v Bojkovicích a vede přes obce Pitín, Hostětín, Šanov a zde nabízí možnost vrátit se do Bojkovic přes Pitín kratším okruhem nebo pokračovat delším okruhem přes obec Krhov. Naučná stezka je zaměřena na přírodu a historické zajímavosti v oblasti Bojkovicka.

4.12.2 Naučná stezka Javořinská

Naučná stezka Javořinská nabízí turistům tři možnosti trasy (nejdelší 23 km, střední 16 km a nejkratší 5 km) a prochází 14 zastávkami. Seznamuje s regionem Hornácka, krajem mnoha lidových tradic a památek a přibližuje krásy přírodní a historické hodnoty oblasti, především národní přírodní rezervace Javořiny.

4.12.3 Naučná stezka Květná

Trasa naučné stezky Květná měří 7 km a tvoří ji okruh vedoucí od obce Strání do obce Květná, nedaleko nejvyššího vrcholu Bílých Karpat, Velkou Javořinou. V Květné se nachází i známá sklárna s ruční výrobou skla. Naučná stezka má 9 zastávek vedoucích přes lesy a bělokarpatské louky.

4.12.4 Naučná stezka Lopeník

Stezka Lopeník je dlouhá 7,5 km a provádí turisty přírodou Moravských Kopanic pod Velkým Lopeníkem. Okruh začíná a končí v obci Lopeník a tvoří ho 8 zastávek věnovaných prvkům lidové kultury této oblasti. V období jarních a podzimních měsíců na loukách hojně kvetou orchideje zastoupené vstavačem kukačkou, v zimě stezku využívají běžkaři.

4.12.5 Naučná stezka Moravské Kopanice

Trasa stezky Moravské Kopanice v celkové délce 23 km je vedena lesními a polními cestičkami krajiny kolem obcí Žitková a Starý Hrozenkov a má několik odboček na Lokov nebo Hutě. Na svých 14 zastávkách seznamuje turisty se způsobem života místních obyvatel, jejich tradicemi a zvyklostmi, kroji a bohatou historií. V období jarních měsíců lze při procházce po stezce Moravských Kopanic vidět spoustu vzácných rostlin, především orchidejí.

4.12.6 Naučná stezka Okolo Hrozenkova

Tato naučná stezka vedoucí po přírodě CHKO Bílé Karpaty je dlouhá 18 km. Jednotlivé zastávky seznamují s krásou kraje Moravských Kopanic. Trasa se skládá

z 12 zastavení a ze dvou okruhů, kratšího „severního“ v délce 5 km a delšího „jižního“ v délce 13 km. Název této stezky „Okolo Hrozenkova“ je stejný jako název místní kopaničářské písničky, kterou místní obyvatelé zpívají při každé příležitosti. (Běhulová, 2007)

4.12.7 Naučná stezka Šumárnická

Na trase naučné stezky Šumárnická podává informace o oblastech Dolňácka a Hornácka 18 umístěných panelů. Stezka je dlouhá 18 km, začíná u vlakového nádraží ve Strážnici a vede až do Velké nad Veličkou. Je zaměřena na přírodovědné a historické souvislosti oblasti. (Rubín, 2003)

4.13 Lidová kultura Bílých Karpat

Významný podíl na životním stylu a kultuře obyvatel Bílých Karpat má především historie a geografie. Bílé Karpaty spadají do pěti mikroregionů vzájemně se lišících od sebe svou jedinečností po stránce jak kulturní, tak krajinné. Kulturu této oblasti tvoří nejen stavitelství, výtvarné umění a typické krojové odívání, ale i náboženství, tradice, lidové tance a písně a především folklor.

Ze sběratelského a badatelského zájmu je dodnes interpretována spousta písní ze sbírek Františka Sušila, Františka Bartoše, Josefa Černíka nebo Vladimíra Úlehly. Mezi představitele výtvarného umění se řadí bratři Uprkovy, Josef Koudelka, Zdeňka Braunerová, Antoš Frolka a další. K lidové architektuře patří spousta zachovalých zvoniček, kapliček, pamětních křížů a božích muk, ale taky řada lidových staveb uchovaných díky přenesení do přírodních muzeí. (Hrdoušek, 1999)

4.14 Mikroregiony Bílých Karpat

4.14.1 Mikroregion Dolňácko

Mikroregion Dolňácko, malebná krajinka charakteristická svým folklórem, lidovými tanci, písničkami a svou lidovou architekturou s modrými malůvkami zdobící fasády místních domů se táhne podél řeky Moravy. Sousedí s mikroregionem Valašsko a od Slovenska je dělí pohoří Bílé Karpaty. Sdružuje obce Sodoměřice, Strážnice, Petrov, Radějov, Tvarožná Lhota, Kněždub a Uherský Brod.

4.14.2 Mikroregion Hornácko

Subregion Slovácka se odlišuje svým nářečím, folklórem, řemeslnými tradicemi a velmi populárními kroji. Obyvatelé se živili převážně zemědělstvím tkalcovstvím a výšivkářstvím. Hornácko je tvořeno devíti obcemi: Lipov, Louka, Malá Vrbka, Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Nová Lhota, Suchov a Velká nad Veličkou.

4.14.3 Mikroregion Moravské Kopanice

Specifická oblast Kopanice dostala název podle náročného způsobu obdělávání půdy. V minulosti bylo území několikrát zničeno nájezdy tureckých a uherských vojsk. Harmonie a soužití místních obyvatel s krajinou se promítlo do lidové kultury a tradičních řemesel této malebné oblasti. Mikroregion Moravské Kopanice ležící ve střední části CHKO Bílé Karpaty sdružuje obce Starý Hrozenkov, Žitková, Lopeník, Vyškovec a Vápenice.

4.14.4 Mikroregion Valašsko

Na osídlení hornatého území Valašska má zásluhu tzv. pasekářská kolonizace související se vzrůstajícím počtem obyvatelstva. Důsledkem rozšíření orné půdy na úkor lesů byl vznik Valašska. Mikroregion Valašsko v okolí Valašských Klobouků sdružuje 27 obcí.

4.14.5 Mikroregion Luhačovské Zálesí

Etnografický subregion Slovácka soustředěný kolem lázeňského města Luhačovice je přechodnou oblastí mezi regiony Slovácka, Hané a Valašska. Zahrnuje 19 obcí, z nichž nejznámější jsou Luhačovice. Místní obyvatelé se dříve věnovali převážně zemědělství zaměřeného na pěstování obilnin, chov zvířat, ovocnářství spojené s výrobou pálenky a pěstování konopí a lnu. Nejdostupnějším základním materiálem bylo dřevo, až v 19. století se začaly objevovat zděné stavby z nepálených cihel. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15 Charakteristika obcí a jejich památky

4.15.1 Sudoměřice

Zemědělská obec leží 7 km od Strážnice kousek od hranic se Slovenskem. První písemné zmínky pocházejí z poloviny 14. století. Vesnici tvoří souvislá řada domků s tradičními bíle líčenými usedlostmi s modrým podrovnáním, zakončená velkým panským dvorem. (Hrdoušek, 1999)

U Sudoměřic se nachází koncový přístav Baťova kanálu, tzv. **výklopník**. V současnosti slouží areál technické památky jako půjčovna loděk. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.2 Strážnice

Vinařské město Strážnice, známé především jako kulturní centrum folkloru, spadá do tradiční vinařské oblasti na jižní Moravě. Z místních vinných odrůd se pěstuje Rulandské šedé a bílé, Ryzlink vlašský a rýnský, Svatovavřínecké, Modrý Portugal, André nebo historická odrůda Frašták.

Jádro městečka má mnoho chráněných památek a je chráněnou památkovou zónou. Historické Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy neboli známý **strážnický skanzen**, tvoří stavby lidové architektury z celé oblasti Slovácka. Památkou je i **vstupní budova** z období baroka sloužící dnes jako hotel a restaurace. Z doby poválečného obležení jsou zbytky renesančních **vstupních bran Veselská a Skalická**. (Seifert, Paulík, 2010); (Hrdoušek, 1999)

Obrázek 4.1 Strážnický skanzen, zdroj [2]

Otevírací doba a ceník skanzenu

Květen, červen, září, říjen – prohlídky s průvodcem

Pondělí   zavřeno

Út – Pá   9.00 – 16.00

So – Ne   9.00 – 17.00

Červenec, srpen – prohlídky s průvodcem, prohlídky volné

Pondělí   zavřeno

Út – Ne   9.00 – 17.00

Dospělý   80 Kč

Děti, studenti   40 Kč

Osoby od 60 let   40 Kč

Rodinné   180 Kč [2]

4.15.3 Petrov

Vinařská zemědělská obec Petrov vzdálená 3 km od Strážnice je známá svým areálem **vinných sklípků zvaných Plže**. První zmínky pocházejí už z 15. století. Areál tvoří více než osmdesát sklepů, z nichž největší je dlouhý 30 m, široký 5,5 m a vysoký 3 m. V roce 1983 byl soubor vinných sklípků Plže vyhlášen památkovou rezervací lidové architektury. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.4 Radějov

Obec Radějov se nachází při potoce Radějovka 5 km jihovýchodně od Strážnice. Většina území je tvořena lesy a v budově dřívější myslivny sídlí dnes úřadovna lesního podniku.

Z památek je zajímavý **kostel sv. Cyrila a Metoděje** pseudogotického stylu, který byl postaven ve 20. století. Pro turisty se nabízí dovolená v krásném prostředí zdejší přírody

v rozsáhlé chatové rekreační oblasti, nebo agroturistika v podnicích Roseta a Queen bar. (Hrdoušek, 1999)

4.15.5 Tvarožná Lhota

Tvarožná Lhota, dříve Dolní Lhota, je typická ulicová návěs s kapličkou na úpatí hřbetu Bílých Karpat vzdálená 4 km jihovýchodně od Strážnice. Bývalé vinohrady jsou dnes již přeměněny na ornou půdu. Místní obyvatelé pěstují především obilniny, kukuřici, řepu, brambory, zelí a mák. Obec je známá především díky chatové oblasti kolem vybudované **vodní nádrže Lučina** tvořící centrum vodní rekreace.

Ve Tvarožné Lhotě taky sídlí **muzeum oskeruší** (v nářečí „oskoruší“). Jeřáby oskeruše představují mohutné ovocné stromy staré až několik set let. Jeden z nejmohutnějších oskeruší v Evropě s obvodem 458 cm se nachází pod vrchem Žerotín. Oskerušové dřevo patří mezi nejtvrďší evropské dřeviny. Plody oskeruší jsou důležitým zdrojem vitaminů, cukrů a minerálních látek a využívají se především v léčitelství k léčbě nachlazení a trávicí soustavy. Po uležení a vysušení se z nich vyrábí marmelády, kompoty, mošty či čaje.

Obrázek 4.2 Jeřáb oskeruše, zdroj [3]

Obrázek 4.3 Jeřáb oskeruše, zdroj [3]

Pozoruhodností je taky místní **rozhledna Travičná**, dosahující výšky 35 m, z níž lze vidět nejen koruny oskeruší, ale taky vrcholy Pálavy, Chřibů a Beskyd. (Seifert, 2010), (Hrdoušek, 1999)

Obrázek 4.4 Muzeum oskeruší, zdroj [3]

Otevírací doba muzea

Květen – září 13.00 – 17.00 hod. [3]

4.15.6 Kněždub

V Kněždubě se nachází **rodný dům** nejvýznamnějších slováckých umělců, malíře **Joži Úprky** a jeho bratra, sochaře **Franty Úprky**. Oba umělci jsou pohřbeni na místním hřbitově, tzv. Slováckém Slavíně. Jejich dům v současnosti slouží jako muzeum domácího interiéru 19. století a tvorby kněždubských mistrů. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.7 Uherský Brod

Město Uherský Brod je často spojován se jménem nejslavnějšího rodáka Jana Amose Komenského. Jeho život a dílo připomíná zdejší nejvýznamnější **Muzeum J. A. Komenského**.

K dalším architektonickým památkám patří **kostel Mistra Jana Husa**, **kostel Nanebevzetí Panny Marie** s obrazem Černé Madony nebo **kašna** z období baroka se **sochou sv. Floriána** zdobící Masarykovo náměstí. **Chrám Neposkvrněného početí Panny Marie** a **Panský dům** jsou pozoruhodnými stavbami **Domenica Martinelliho**. Ze 13. století se v jižní

a severní části města dochovaly zbytky hradební zdi. Z městských bran se dochovala pouze brána tvořící vstup do Muzea J. A. Komenského, z ostatních zbouraných bran bylo zdivo použito ke stavbě věže farního kostela. (Seifert, Paulík, 2010); (Hrdoušek, 1999)

4.15.8 Bojkovice

Město ležící v údolí Bílých Karpat, poblíž hranic se Slovenskem, 7 km na jihovýchod od Luhačovic. Z nejvýznamnějších památek vyniká **zámek Nový Světlov**, původní gotický hrad z 15. století. Byl postaven jako opevněné centrum proti nájezdníkům z Uher. Hrad byl několikrát přestavěn a rozšířen, v roce 1576 dostal podobu renesančního slohu, později byl přestavěn do stylu anglické gotiky. (Seifert, Paulík, 2010)

Obrázek 4.5 Zámek Nový Světlov, zdroj [4]

Otevírací doba a ceník zámku

Prohlídky zámku probíhají pouze v sobotu a neděli, vždy v době od 11 do 16 hod. za doprovodu průvodkyně.

Dospělý	50 Kč
Dítě	30 Kč
Rodinné	100 Kč [4]

4.15.9 Hostětín

Obec proslulá pestrou škálou uskutečněných ekologických projektů a dlouhodobou spoluprací s organizací Tradice Bílých Karpat. Výsledkem je postavená kořenová čistírna odpadních vod nebo moštárna ke zpracování ovoce. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.10 Malá Vrbka

Malá Vrbka je malá zemědělská obec s řadovou zástavbou a se zvoničkou uprostřed. Z 19. století se dochovalo několik malebných domků lidové architektury. Silnice na konci obce končí, dál jsou bukové lesy a louky. (Hrdoušek, 1999)

4.15.11 Hrubá Vrbka

Území této vesničky dříve nazývanou Velká Vrbka tvoří řadová zástavba podél obdélníkové návsi se zvoničkou v jejím středu. Území je pro své stodoly postavených z kamene a nepálených cihel, tzv. kotovic památkově chráněnou zónou. Narodil se zde biskup sv. Gorazd, který byl během heydrichiády popraven za pomoc atentátníkům. Na počest jeho hrdinství byl v Hrubé Vrbce postaven **pravoslavný monastýr**. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.12 Javorník

Název obce je odvozen od javorů rostoucích po celém okolí Javorníku. Přestože je historie obce mnohem starší jak dokazují nálezy pozůstalého hradiště, první doklad o Javorníku pochází z roku 1370. Z 16. století se dochovala **modlitebna bratrské jednoty**, dnešní fara typická svou výzdobou pro Hornácko. Dalšími památkami jsou nyníjší **kostel** z roku 1782 a **stará zvonice** z roku 1733. Nejvýznamnější památkou je však soubor zachovalých chaloupek v části obce zvané **Kopánky**.

Pro turisty je zde možnost trávit dovolenou v nedaleké chatové rekreační oblasti **Filipovské údolí**. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.13 Kuželov

Kuželov je potoční vesnice na severním svahu hlavního hřebene Bílých Karpat a první zmínky o obci spadají do roku 1406. Kromě zemědělství bylo dříve na vysoké úrovni hrnčířství a tkalcovství. Významnou stavbou je kostel sv. Trojice s jehlancovitou věží z období baroka uzavírající rozšířenou náves.

Nejzajímavější památkou je však **větrný mlýn**, nad Kuželovem, postavený v roce 1842. Jedná se o kulturní a technickou památku holandského typu s otočnou střechou. Sloužil obyvatelům Kuželova, Hrubé a Malé Vrbky až do roku 1946, poté prošel rekonstrukcí v Technickém muzeu v Brně. Pozoruhodností jsou taky tři starodávné pomezní kameny s nápisy nacházející se pod vrchem Kobyla na historické cestě do Uher, k nimž se pojí spousta pověstí. (Seifert, Paulík, 2010); (Hrdoušek, 1999)

Obrázek 4.6 Větrný mlýn v Kuželově, zdroj [5]

Otevírací doba a ceník větrného mlýna

Duben, květen, říjen	So a Ne	9.00 – 17.00
Červen – září	Út – Ne	9.00 – 17.00
Základní vstupné	50 Kč [5]	

4.15.14 Nová Lhota

Nejvýše položená obec na Hornácku, tradičně zvaná Lhoty, leží 8 km jihovýchodně od Velké nad Veličkou. Obec má podobu široké návesní ulice s původními dochovanými domky a kapličkou uprostřed. Nová Lhota bývala známá jednoduchým krojem a prostou povahou dobrosrdečných lidí. Památkou barokního stylu je **kostel sv. Matouše** postavený v roce 1755. (Hrdoušek, 1999)

4.15.15 Suchov

Malebná obec ležící na kraji Bílých Karpat je vzdálená 10 km na severovýchod od Velké nad Veličkou. Umělci zde založili spolek zvaný Suchovská republika. Dochovala se zde řada lidových stavení z 19. století, mezi která patří patrové sýpky. Na březích potoka Velička mezi Vápenkami a Javorníkem leží řada mlýnů souborně nazývané **Suchovské mlýny**. Jedná se o vodní mlýny známých už ve středověku. (Hrdoušek, 1999)

4.15.16 Velká nad Veličkou

Obec leží na březích Veličky a je střediskem a zároveň největší obcí Hornácka. První písemné prameny o Velké nad Veličkou pochází už z roku 1228. Během staletí sloužila jako majetek bohatých šlechticů, v roce 1492 patřila strážnickému panství, v 17. století byla vypálena Tatary a poté několikrát zničena požárem. Zlé období připomínají texty mnoha písní a především hradební zeď kolem kostela.

K nejvýznamnějším místním památkám patří **kostel sv. Magdalény**, barokní **socha sv. Jana Nepomuckého** a památkově chráněný soubor lidových stavení hornáckých hlíněných domů. Největším průmyslovým podnikem je zdejší kordárna. (Seifert, Paulík, 2010); (Hrdoušek, 1999)

4.15.17 Starý Hrozenkov

Obec leží v údolí Krátkovského potoka a tvoří důležitý přechod přes Bílé Karpaty mezi Českou a Slovenskou republikou. První písemné doklady o existenci obce jsou z roku 1261. Vzhledem ke své poloze byla často vypleněna a zpustla. Svůj charakteristický ráz si obec získala až po roce 1731, kdy byla osídlena kopaničářským způsobem. Dominantou je **kostel Narození Panny Marie** postavený v roce 1774 a zrekonstruovaný na začátku 19. století. Místní kroj s křížkovou výšivkou bývá označován za nejzajímavější lidový oděv na území Slovácka. (Hrdoušek, 1999)

4.15.18 Žitková

Datum vzniku typické kopaničářské obce spadá do roku 1750. Obyvatelé se živili především pracemi na poli, pěstováním žita, pšenice, okopaniny a zeleniny. Důsledkem lidové architektury jsou dochované domy a **kaple Panny Marie Kopanické**, dotvářející ráz krajiny. Do oblasti spadají přírodní rezervace Hutě a Pod Žitkovským vrchem a spousta pastvin s výskytem vzácných rostlin. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.19 Lopeník

Vesnice na svazích Velkého Lopeníka se svými roztroušenými domky vznikla v roce 1791, do té doby patřila po staletí k nejchudším a nejzaostalejším vesnicím regionu. Památkami kopaničářské usedlosti je **dům č. 141**, který je chráněnou památkou a **zvonice**. Dnes je rekreační oblast kolem Velkého Lopeníka hojně navštěvována turisty. (Hrdoušek, 1999)

4.15.20 Vyškovec

Kopaničářská obec Vyškovec se nachází na moravsko-slovenském pomezí jihovýchodně od Uherského Brodu. V roce 1730 vznikla jako kopaničářská osada, do roku 1869 obec tvořilo pouze pár dřevěných domků a obyvatelé se živili dřevařstvím nebo

sezonními pracemi. Objekty německé finanční stráže z doby 2. světové války byly zrekonstruovány na rekreační chaty. Na hřebeni hor Bílých Karpat byla v roce 1998 postavena **kaple Panny Marie Královny**, která nahradila bývalou zvonici. (Hrdoušek, 1999)

4.15.21 Vápenice

Kopaničářská osada leží v údolí Krátkovského potoka, 16 km na jihovýchod od Uherského Brodu. První zmínky o existenci osady spadají do roku 1740, do roku 1919 tvořila součást Starého Hrozenkova. Název je odvozen od způsobu pálení vápna, kterým se obyvatelé dříve živil. (Hrdoušek, 1999)

4.15.22 Valašské Klobouky

Město leží na pomezí Vizovské vrchoviny a Bílých Karpat. Začátkem 17. století bylo město proslulé rozkvětem soukenictví, později se rozvinulo kožešnictví, krejčovství a jiná řemesla.

Město je vyhlášeno chráněnou památkovou zónou. Dominantou města je **kostel Nalezení sv. Kříže** s gotickým jádrem ze 13. století a mohutnou věží z 16. století. Původní renesanční budova staré radnice dnes slouží jako **městské muzeum**. Součástí městského muzea tvoří tzv. **Červený dům**, podle červené fasády zvaný Katovna, s ukázkou místních řemesel. Na náměstí Míru stojí jeden z nejstarších dochovaných pranýřů. K jedinečným dílům secesní tvorby patří tzv. **Brattmannova vila**, jejímž autorem je místní rodák architekt Hubert Gessner. Ve městě sídlí organizace Českého svazu ochránců přírody Kosenka, přispívající k ochraně přírody a životního prostředí jižního Valašska a Bílých Karpat. (Seifert, Paulík, 2010)

4.15.23 Slavičín

Nejstarší obec jižního Valašska se rozkládá v předhůří Bílých Karpat. Z památkově chráněných objektů je nejvýznamnější barokní **zámek Slavičín** z roku 1750 a anglický park

kolem něho. V současnosti zámek slouží jako restaurace, vinárna a prodejny. (Seifert, Paulík, 2010); [6]

Obrázek 4.7 Zámek Slavičín, zdroj [6]

4.15.24 Luhačovice

První písemný doklad o lázeňském městečku Luhačovice pochází z roku 1412. V lázních vyvěrá několik léčebných pramenů, nejznámějšími jsou prameny Vincentka a Ottovka. Jsou největšími lázněmi na Moravě a léčí se zde především nemoci dýchacích cest.

Od 20. století zde působil slovenský architekt Dušan Jurkovič, který dodal lázním svou secesní tvorbou osobitý ráz. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří **Jurkovičův dům**, dominantní stavba celých Luhačovic přestavěná z bývalého Janova domu a koupelen II. třídy. Pro hosty nabízí kromě ubytování a restaurace i bazén, saunu a nejrůznější druhy masáží. Dalším dílem z roku 1903 jsou **Sluneční lázně**, bývalá plovárna, která dnes už neslouží svému účelu. (Seifert, Paulík, 2010)

4.16 Kulturní události v Bílých Karpatech

4.16.1 Mezinárodní folklorní festival Strážnice

Poslední červnový víkend ožívá Strážnice lidovými tanci, hudbou a bohatým programem. Již od roku 1946 se každoročně sjíždí tisíce návštěvníků, aby si užili nezapomenutelné atmosféry tohoto významného folklorního festivalu. Na amfiteátrech zámeckého parku se před publikem sjíždí přední folklorní soubory nejen z Čech, Moravy a Slezska, ale taky zahraniční soubory z blízkých i vzdálených zemí. [7]

4.16.2 Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou

Od roku 1957 se ve Velké nad Veličkou každoročně v červenci v amfiteátru pod Strážnou Hůrkou konají Horňácké slavnosti spojené s tradičním Horňáckým jarmarkem. Během přehlídky autentických slavností účinkují folklorní soubory, cimbálové muziky, skupiny a sólisté z celého Horňácka. Jarmark je přehlídkou tradičních řemesel s možností vyzkoušet si vlastní zručnost či ochutnat regionální pochutiny. [8]

4.16.3 Ozvěny Horňácka ve Velké nad Veličkou

V srpnu se ve Velké nad Veličkou konají Ozvěny Horňácka, mezinárodní folklorní přehlídka spojená s bělokarpatským biojarmarkem na náměstí. Na rozdíl od Horňáckých slavností, kde vystupují především účinkující z Horňácka, jsou Ozvěny Horňácka doprovázeny soubory i ze zahraničí. [9]

4.16.4 Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově

Tradiční lidové slavnosti moravsko-slovenského pomezí zaměřené především na folklor a dechové orchestry probíhají každoročně většinou v červenci ve Starém Hrozenkově. Poprvé se uskutečnily v roce 1956, navazovaly na tzv. slavnosti bratrství,

organizované po druhé světové válce a nepřerušily svou tradici ani po rozpadu Československa. Slavnosti jsou obohaceny o jarmark a výstavu lidových řemesel, ohňostroj, lidovou veselici a vystoupení zahraničních souborů ze zemí, se kterými má Starý Hrozenkov družební styky. [10]

4.16.5 Festival masopustních tradic ve Strání

Fašankový festival vznikl v roce 1987 a koná se každoročně na přelomu února a března ve Strání. Program festivalu je rozdělen na páteční besedu u cimbálu, představení zúčastněných souborů a obchůzky účinkujících po vesnici. Jedná se o největší festival masopustních tradic v České republice. [11]

4.16.6 Mezinárodní hudební festival Janáček a Luhačovice

Na počest světově známého hudebního skladatele Leoše Janáčka je v Luhačovicích od roku 1992 pro milovníky vážné hudby pořádán mezinárodní hudební festival Janáček a Luhačovice. Nezapomenutelná atmosféra v krásném prostředí luhačovických lázní vytváří z festivalu jednu z nejprestižnějších hudebních akcí v České republice. [12]

4.16.7 Slavnost otevírání pramenů v Luhačovicích

Bohatý kulturní život v Luhačovicích zahajuje v květnu velkolepá slavnost otevírání a svěcení pramenů. Bohatý třídní program tvoří divadelní a folklorní vystoupení či přehlídka pestrých krojů a secesních kostýmů, nebo historických automobilů a kol. Po slavnostní svaté mši v neděli následuje hlavní program, kdy se krojovaný průvod v čele s knězem vydává k jednotlivým pramenům. Po celou dobu slavností probíhají jarmarky farmářských a řemeslných výrobků. [13]

4.16.8 Festival Na vodě Lučina

Původně výhradně křesťanská akce vznikla v roce 1997, během let se však akce vypracovala do podoby multižánrové festivalu mezinárodní úrovně. Festival se koná na konci léta v krásném přírodním prostředí přehrady Lučina a je organizován dobrovolnickou skupinou mladých lidí. Výtěžek slouží zcela pro charitativní účely do chudých zemí třetího světa. [14]

4.16.9 Jízda králů Vlčnov

Vlčnovské slavnosti spojené s lidovým obřadem jízdy králů a folklorem vznikly v roce 1964. Slavnosti mají pevně stanovený termín vždy na poslední květnový víkend a svůj třídní program. Pátek patří koncertům rockového žánru, v sobotu se konají vystoupení místních souborů, koncerty dechových muzik a beseda u cimbálu. Následuje slib krále a předání vlády nově zvolenému králi. V neděli král společně s jeho družinou navštíví bohoslužbu a starostu obce. Vrcholem je závěrečný program spojený s přehlídkou dětských folklorních souborů a jarmarkem lidových řemesel a výrobků. [15]

4.17 *Objekty venkovské turistiky v Bílých Karpatech*

4.17.1 Horňácká farma Hrubá Vrbka

Horňácká farma se nachází v Hrubé Vrbce. Její hospodaření spočívá výhradně v ekologickém zemědělství a všechna zvířata jsou krmena krmivem bez chemického složení. V rámci péče o krajinu spolupracuje farma se Správou CHKO Bílé Karpaty.

Pro turisty nabízí ubytování v jednolůžkovém nebo dvoulůžkovém pokoji přímo v areálu farmy. Pokoje jsou vybaveny LCD televizorem se satelitem a wifi, společným sociálním zařízením a plně vybavenou kuchyňkou. Součástí farmy je půjčovna kol a dětské hřiště s průlezkami, houpačkami, trampolínou a dětským domečkem.

Kromě ubytování zajišťuje zážitkové výlety či exkurze na ekofarmu. Při prohlídce zvířat nabízí možnost vyzkoušet si práci farmáře. Po bělokarpatských pastvinách organizuje

místní farmář tzv. projížďku terénním autem po horňáckém safari. Výlet na pastvy zkrášlené o pasoucí se zvířata, na rozhlednu Drahy nebo na Kuželovský mlýn zaručuje nevšední zážitek v této malebné krajině Bílých Karpat. Projížďka je max. pro 3 osoby, trvá 2h a cena za dospělého osobu je 300 Kč, pro děti do 10 let za 150 Kč.

Nabídka služeb venkovského cestovního ruchu

- projížďky na koni s instruktorem 250 Kč/30 min
- pro děti projížďky na oslíkovi s vodičem 250 Kč/30 min
- pronájem koně 250 Kč/60 min
- projížďka v povozu pro max. 5 osob 1 000 Kč/60 min [16]

Obrázek 4.8 Hornácká farma, zdroj [16]

Ceník ubytování Hornácká farma

Ubytování	Cena za osobu/1 noc
Dospělý	450 Kč
Děti 3-10 let	310 Kč
Děti do 3 let	zdarma
Přistýlka	300 Kč

Tabulka 4.1, zdroj [16]

4.17.2 Agropenzion Vápenice

Penzion Vápenice se nachází v bělokarpatské oblasti ve Starém Hrozenkově. Pro turisty venkovského cestovního ruchu je ideálním místem k provozování pěší turistiky a cykloturistiky. V zimním období nabízí možnost běžkování či lyžování na nedalekém svahu s vleky. Penzion je využíván nejen turisty, ale taky pro školy v přírodě, dětské tábory, lyžařské výcviky.

K ubytování jsou v penzionu k dispozici 2, 3 nebo 5 ti lůžkové pokoje. Součástí areálu je taky několik chat s vlastním sociálním zařízením a malou kuchyňkou. [17]

Ceník ubytování Agropenzion Vápenice

Ubytování	Min. obsazení chatky	Cena za osobu/1 noc
Chata č. 1 – 14 lůžek	7 osob na 7 nocí	150 Kč
Chata č. 2 – 4 lůžka	4 osoby na 7 nocí	150 Kč
Chata č. 3 – 4 lůžka	4 osoby na 7 nocí	150 Kč
Chata č. 4 – 6 lůžek	6 osob na 7 nocí	150 Kč
Víkendový pobyt		200 Kč

Tabulka 4.2, zdroj [17]

Ceník stravování Agropenzion Vápenice

Stravování	Cena
Plná penze	490 Kč
Polopenze	440 Kč

Tabulka 4.3, zdroj [17]

4.17.3 Horská chata Vyškovec

Horská chata Vyškovec, dříve horská chata Valmont, je nově zrekonstruovaná chata nacházející se na hraničním přechodu mezi Českou republikou a Slovenskem v CHKO Bílé Karpaty nedaleko obce Starý Hrozenkov.

Krásné prostředí Bílých Karpat nabízí možnost turistiky i cyklistiky. Pro zimní období je zde možnost lyžování. Chata je tak ideálním místem pro trávení odpočinku jak v letních,

tak zimních měsících. Disponuje taky bazénem, sportovním hřištěm, půjčovnou horských kol, soukromým parkovištěm a restaurací s bufetem.

Obrázek 4.9 Horská chata Vyškovec, zdroj [18]

Chata má celkem 10 pokojů s kapacitou 41 lůžek. Kompletně zrekonstruované pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením a televizí.

Ceník ubytování Horská chata Vyškovec

Ubytování	Cena za osobu/1 noc	Cena za osobu/2 a více nocí
dospělý	350 Kč	300 Kč
přistýlka	300 Kč	250 Kč

Tabulka 4.4, zdroj [18]

Ceník stravování Horská chata Vyškovec

Stravování	Dospělý	Dětská porce
Plná penze	240 Kč	160 Kč
Polopenze	160 Kč	110 Kč
Snídaně	60 Kč	40 Kč

Tabulka 4.5, zdroj [18]

4.17.4 Rekreační a chatová oblast Vápenky

Oblast leží na úpatí Velké Javořiny, nejvyššího místa pohoří Bílých Karpat na moravsko-slovenském pomezí v katastru obce Nová Lhota.

Vápenky nabízí k rekreaci velké množství chat a chalup či ubytování ve vlastních stanech a jsou navštěvovány celoročně. V hlavní budově nabízející stravování je i možnost ubytování v 2, 3, 4 nebo 5 ti lůžkovém pokoji se společným sociálním zařízením. [19]

Obrázek 4.10 Rekreační a chatová oblast Vápenky, zdroj [19]

Ceník ubytování (hlavní budova) rekreační a chatová oblast Vápenky

Hlavní budova	Cena za osobu/1 noc
Pokoj se sociálním zařízením	250 Kč
Pokoj bez sociálního zařízení	200 Kč

Tabulka 4.6, zdroj [19]

Ceník ubytování (chatky) rekreační a chatová oblast Vápenky

Chatky	Chata 1	Chata 2	Chata 3
Cena za osob./1 noc	200 Kč	250 Kč	250 Kč
Cena za víkend	2 500 Kč	3 000 Kč	3 000 Kč
Cena za týden	6 500 Kč	8 000 Kč	8 000 Kč

Tabulka 4.7, zdroj [19]

Ceník stravování rekreační a chatová oblast Vápenky

Stravování	Dospělý	Dítě
Plná penze	200 Kč	160 Kč
Polopenze	145 Kč	110 Kč

Tabulka 4.8, zdroj [19]

4.17.5 Hotel Filipov

Wellness hotel Filipov se nachází na okraji CHKO Bílé Karpaty v rekreační oblasti nedaleko obce Javorník u Velké nad Veličkou. Oblast je vyhledávána především kvůli přilehlému areálu SKI FILIPOV.

V hotelové části je celkem 56 lůžek v moderně zařízených 15 pokojích s televizory, wifi a vlastním sociálním zařízením. Penzion disponuje 40 lůžky v 10 pokojích se společným sociálním zařízením.

Součástí hotelu je wellness centrum s širokou nabídkou relaxačních a odpočinkových procedur. Příjemné prostředí moderního centra s vířivkou, bazénem a saunami zaručuje netradiční zážitek pro celou rodinu či romantickou atmosféru pro páry. [20]

Obrázek 4.11 Hotel Filipov, zdroj [20]

Ceník ubytování (v hotelu) Hotel Filipov

Ubytování v hotelu	Cena za noc
Jednolůžkový pokoj	450 Kč
Dvoulůžkový pokoj	800 Kč
Třilůžkový pokoj	1 000 Kč
Čtyřlůžkový pokoj	1 200 Kč

Tabulka 4.9, zdroj [20]

Ceník ubytování (v penzionu) Hotel Filipov

Ubytování v penzionu	Mimo-topná sezona	Topná sezona
Jednolůžkový pokoj	280 Kč	360 Kč
Dvoulůžkový pokoj	520 Kč	550 Kč
Třilůžkový pokoj	720 Kč	750 Kč
Čtyřlůžkový pokoj	880 Kč	1 000 Kč
Pětilůžkový pokoj	1 000 Kč	1 150 Kč

Tabulka 4.10, zdroj [20]

Ceník stravování Hotel Filipov

Stravování	Cena
Snídaně	80 Kč
Polopenze	170 Kč
Plná penze	265 Kč

Tabulka 4.11, zdroj [20]

4.17.6 Chata Lopeník

Chata Lopeník leží v rekreačním středisku obce Lopeník v blízkosti druhé nejvyšší hory Bílých Karpat Velký Lopeník.

Nabízí pokoje hotelového typu nebo ubytování v chatkách. Celková kapacita je 61 lůžek v 2, 3 nebo 5ti lůžkových pokojích a dvou chatkách. Prostorné pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením se sprchovým koutem, televizí, ledničkou a bezplatnou wifí

sítí. Chatky sousedící v těsné blízkosti hlavní budovy disponují ložnicemi, kuchyňkou, televizorem, krbem a vlastním sociálním zařízením. Pro turisty je k dispozici víceúčelové hřiště s umělým povrchem nebo venkovní bazén. [21]

Obrázek 4.12 Chata Lopeník, zdroj [21]

Ceník ubytování Chata Lopeník

Ubytování v hotelu	Cena za osobu/1 noc
Dospělý	350 Kč
Dítě od 3 do 12 let	250 Kč
Dítě do 3 let	zdarma
Pronájem chatky na den	1 200 Kč + spotřeba el. energie

Tabulka 4.12, zdroj [21]

4.17.7 Rekreační a školicí středisko Kopánky

Rekreační středisko Kopánky leží na kopci Mikulčin vrch v katastru obce Starý Hrozenkov v pohorí Bílých Karpat. Je místem pro relaxační, odpočinkové ale i sportovní vyžití formou turistiky, cykloturistiky, houbaření, či lyžování v zimním období. Nabízí pobyty pro školy v přírodě, letní tábory, výlety, ale i rodinné oslavy nebo svatby.

K dispozici je venkovní bazén, víceúčelové hřiště, dětské hřiště, minigolf, velká letní terasa a ohniště. V zimním období je možno využít nedalekou sjezdovku v lyžařském středisku Lopata.

Hotel nabízí 7 třílůžkových, 7 čtyřlůžkových pokojů a jeden dvoulůžkový apartmán. Součástí každého pokoje je vlastní sociální zařízení a balkon. V areálu střediska se nachází pět rozmístěných chat, které jsou rozděleny na dvě bytové jednotky s vlastním vchodem, sociálním zařízením, obývacím pokojem a ložnicí. Kapacita lůžek deseti bytových jednotek po pěti lůžkách, je tedy celkem 50 lůžek.

Hotelová restaurace se salonkem nabízí možnost snídaně, polopenze nebo plné penze. Salonek je využíván především pro slavnostní příležitosti. [22]

Obrázek 4.13 Rekreční a školicí středisko Kopánky, zdroj [22]

Ceník ubytování Rekreční a školicí středisko Kopánky

Ubytování	Cena za osobu/1 noc
Dospělý	350 Kč
Dítě do 3 let bez nároku na lůžko	zdarma
Dítě od 3 do 10 let	250 Kč
Dítě od 10 do 15 let	280 Kč

Tabulka 4.13, zdroj [22]

Ceník stravování rekreační a školící středisko Kopánky

Stravování	Plná penze	Polopenze	Snídaně
Dospělý	350 Kč	230 Kč	130 Kč
Dítě do 3 let	100 Kč	60 Kč	30 Kč
Dítě od 3 do 10 let	200 Kč	130 Kč	70 Kč
Dítě od 10 do 15 let	250 Kč	160 Kč	90 Kč

Tabulka 4.14, zdroj [22]

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU A DOPORUČENÍ

Praktická část bakalářské práce je věnována grafickému zpracování výsledků dotazníku zaměřený na venkovský cestovní ruch v Bílých Karpatech. Dotazník se skládal z 15 otázek a byl anonymní.

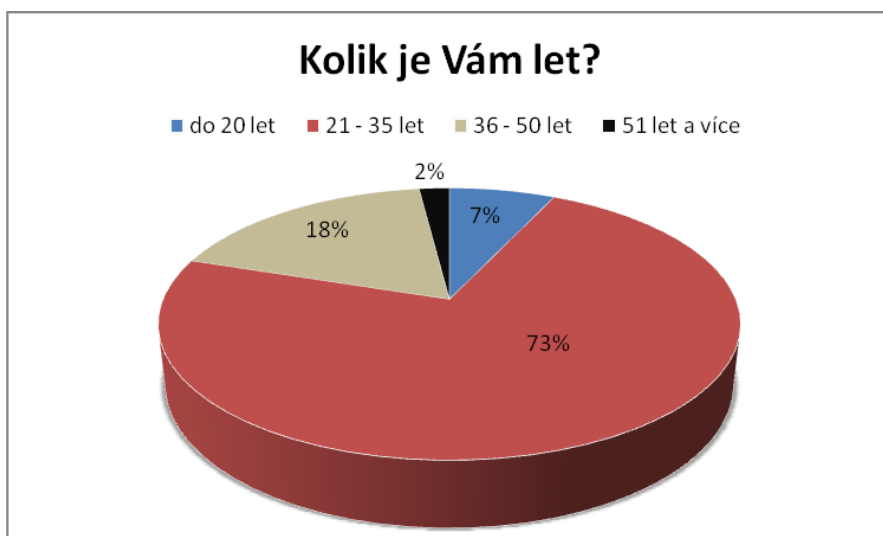
1. Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 5.1 Pohlaví respondentů

Na dotazník celkem odpovídalo 100 osob, z nichž 55 % bylo žen a 45 % mužů.

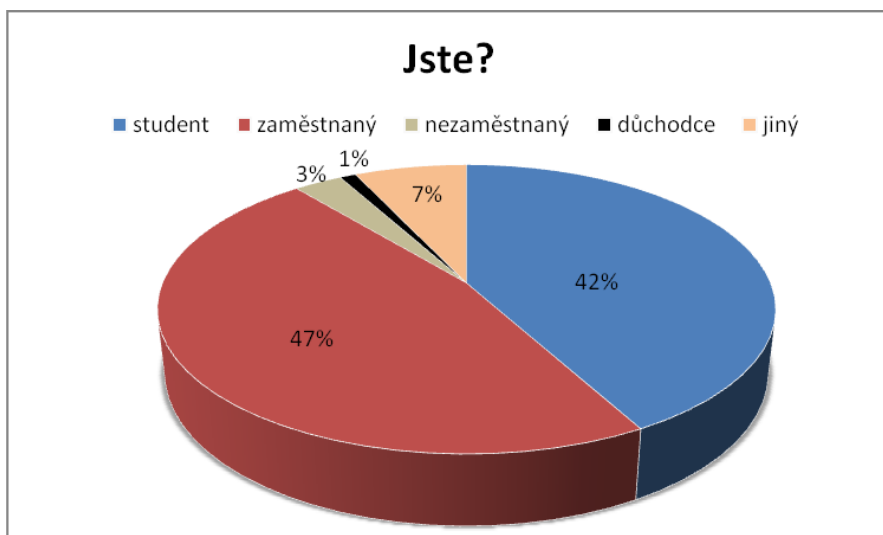
2. Kolik je Vám let?

Graf 5.2 Věk respondentů

Dotazník byl zaměřen na všechny věkové kategorie. Nejvíce respondentů bylo ve věkové skupině od 21 do 35 let.

3. Jste?

Graf 5.3 Statut respondentů

Dotazníku venkovského cestovního ruchu v Bílých Karpatech se účastnilo 47% zaměstnaných osob, 42% studentů, 3% nezaměstnaných osob, 1% důchodců a zbylých 7% uvedlo možnost jiný.

4. Z kterého kraje pocházíte?

Graf 5.4 Kraj trvalého bydliště respondentů

Převážná většina osob odpovídající na dotazník pocházela z Jihomoravského nebo Zlínského kraje.

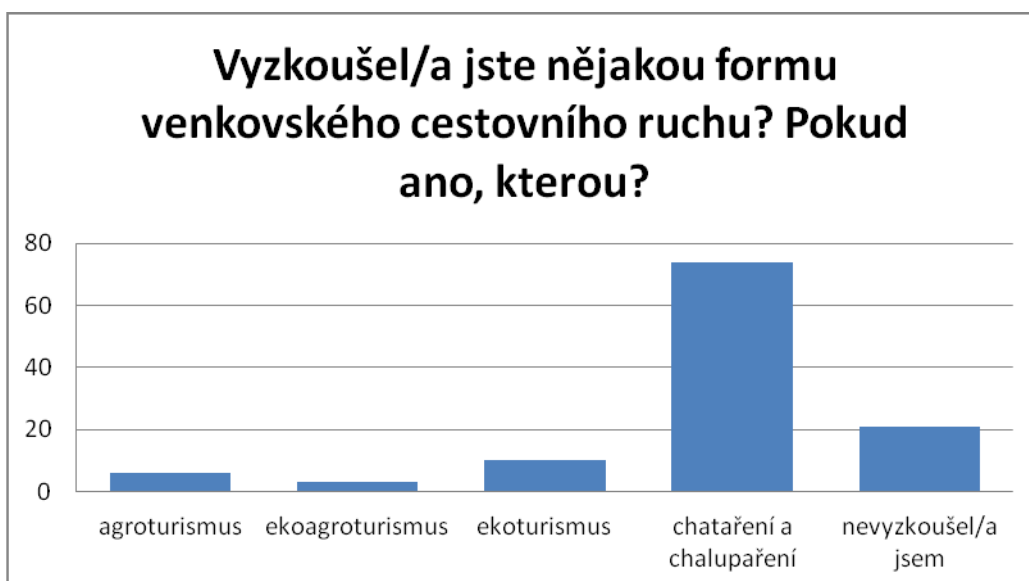
5. Máte rád/a venkovský cestovní ruch?

Graf 5.5 Oblíbenost venkovského cestovního ruchu

Venkovský cestovní ruch se v České republice těší stále vyšší oblíbenosti, což dokazuje i výsledek páté otázky. Více než 90 % dotazovaných uvedlo, že mají k venkovskému cestovnímu ruchu pozitivní vztah.

6. Vyzkoušel/a jste nějakou formu venkovského cestovního ruchu? Pokud ano, kterou?

Graf 5.6 Formy venkovského cestovního ruchu

Na otázku zda vyzkoušeli respondenti nějakou formu venkovského cestovního ruchu byla možnost označit více odpovědí. Podle výsledku je nejvíce u účastníků venkovské turistiky oblíbené chataření a chalupaření.

7. Navštívil/a jste někdy Bílé Karpaty?

Graf 5.7 Návštěvnost Bílých Karpat

Oblast Bílých Karpat navštívilo 50% dotazovaných, dalších 22% uvedlo, že bydlí v okolí Bílých Karpat a 28% Bílé Karpaty nenavštívilo.

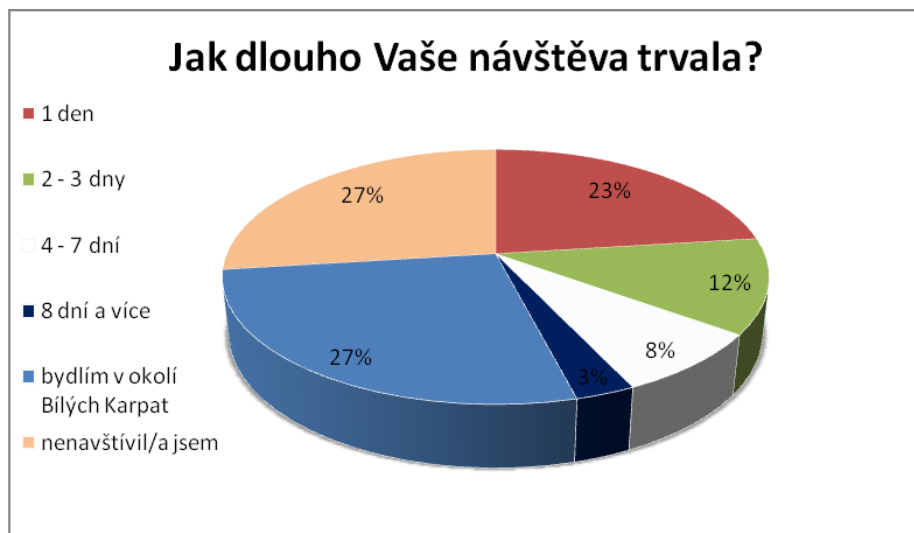
8. Co bylo důvodem návštěvy?

Graf 5.8 Důvod návštěvy oblasti Bílých Karpat

Nejvíce návštěvníků (tj. 26%) přilákalo přírodní bohatství Bílých Karpat nebo dovolená v rekreačních oblastech (tj. 15%). Za zábavou přijelo do oblasti Bílých Karpat 12% dotazovaných, za návštěvou rodiny či přátel 8% a kulturní akce navštívilo 6% dotazovaných. Zbýlých 30% respondentů Bílé Karpaty nenavštívilo.

9. Jak dlouho Vaše návštěva trvala?

Graf 5.9 Délka pobytu v oblasti Bílých Karpat

Nejvíce návštěvníků (tj. 23%) označilo svůj pobyt v oblasti Bílých Karpat za jednodenní. Naopak 8 dní a více zde strávilo nejméně (tj. 3%) dotazovaných.

10. Využil/a jste ubytovací zařízení v oblasti Bílých Karpat?

Graf 5.10 Využitelnost ubytovacích zařízení v oblasti Bílých Karpat

Jelikož většina návštěvníků v předchozí otázce odpověděla že v oblasti Bílých Karpat strávila pouze 1 den, tudíž nevyužila ani ubytovací zařízení (tj 89%). Zbýlých 11% respondentů však ubytování využila.

11. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, napište, které ubytovací zařízení jste využil/a i s názvem obce, kde se nachází.

V další dotazníku měli respondenti uvést ubytovací zařízení, které využili i s obcí, kde se nachází. Nejčastěji uváděné ubytovací zařízení:

- autokemp v rekreační oblasti Lučina
- Queen penzion v Radějově
- rekreační středisko Vápenky
- hotel Filipov

12. Víte co jsou to oskoruše?

Graf 5.11 Vědomosti respondentů o oskoruších

Na otázku co jsou to oskoruše odpovědělo 82% dotazovaných osob pozitivně, zbýlých 18% dotazovaných o oskoruších nikdy neslyšela.

13. Využil/a jste v oblasti Bílých Karpat naučnou stezku?

Graf 5.12 Využitelnost naučných stezek v oblasti Bílých Karpat

Většina účastníků venkovského cestovního ruchu (tj. 65%) uvedla, že naučnou stezku v oblasti Bílých Karpat nevyužila.

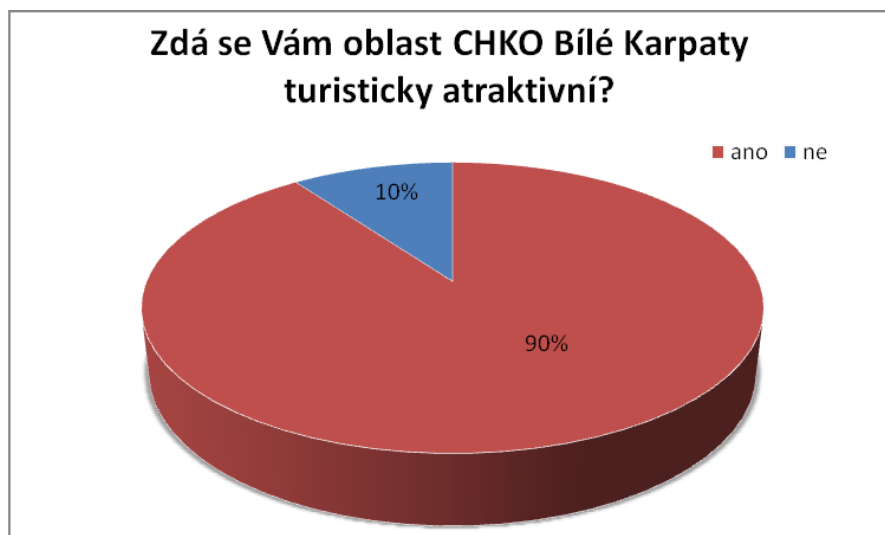
14. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, kterou?

Graf 5.13 Naučné stezky v Bílých Karpatech

Na otázku zda využívají naučné stezky odpovědělo kladně 35% respondentů. Z naučných stezek byla nejvícekrát označena naučná stezka Javořínská (tj. 12%), naučná stezka Lopeník (tj. 8%) a Šumárnická (tj. 5%).

15. Zdá se Vám oblast CHKO Bílé Karpaty turisticky atraktivní?

Graf 5.14 Atraktivnost oblasti CHKO Bílé Karpaty

CHKO Bílé Karpaty považuje 90% dotazovaných za turisticky velmi atraktivní oblast venkovského cestovního ruchu.

6 ZÁVĚR

Pohoří Bílých Karpat rozkládající se na území jihomoravského a zlínského kraje nabízí svým návštěvníkům nejen přírodní bohatství spojené s bělokarpatskými loukami, ale i kulturně-společenské události a tradice místních mikroregionů.

Oblast je specifická nejen folklórem, cimbálovou muzikou a pestrými kroji, ale především svou výjimečnou přírodní hodnotou světového významu. Všechny tyto přírodní a kulturní přednosti řadí Bílé Karpaty mezi turisticky velmi atraktivní oblast venkovského cestovního ruchu.

Z forem venkovské turistiky je v oblasti nejrozšířenější chataření a chalupaření a to především v rekreačních oblastech s přehradami či jinými vodními plochami. Postupně se tu však rozvíjí i ekoturistika a agroturistika. Turistům se zde nabízí i spousta cyklostezek, cyklotras a naučných stezek po okolí.

Co se týče objektů venkovské turistiky nabízející účastníkům cestovního ruchu ubytování a stravování, nejsou zde příliš rozvinuté doprovodné programy, odlišující právě venkovský cestovní ruch od jiných forem cestovního ruchu. Přitom je podstatou venkovského cestovního ruchu právě odlišující se nabídka služeb.

Seznam použité literatury

BĚHULOVÁ, Dagmar. *Naučné stezky Zlínského kraje*. Zlín: Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 2007, 95 s. ISBN 978-80-254-4411-5.

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 80-716-8901-7.

HOUŠKA, Petr. *Environmentální aspekty potenciálu území pro cestovní ruch*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014, 80 s. ISBN 978-80-7452-041-9.

HRDOUŠEK, Vít a kol. *Bílé Karpaty: turistický průvodce*. Uherské Hradiště: Tiskárna L. V. Print, 1999, 259 s. ISBN 80-238-8472-7.

JANOTOVÁ, Markéta a kol. *Venkovský cestovní ruch: příležitost pro nové podnikání*. Vyd. 1. Klatovy: Úhlava, 2011, 140 s. ISBN 978-80-903851-7-7.

JONGEPIEROVÁ, Ivana a kol. *Louky Bílých Karpat: Grasslands of the White Carpathian Mountains*. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty, 2008, 461 s. ISBN 978-809-0344-464.

POUROVÁ, Marie. *Marketing a management venkovského cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2010, 91 s. ISBN 978-802-5477-878.

RUBÍN, Josef a kol. *Národní parky a chráněné krajinné oblasti*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2003, 204 s. Navštivte--. ISBN 80-703-3808-3.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

SEIFERT, Martin a Ivo PAULÍK. *Ottův turistický průvodce Bílé Karpaty a Javorníky*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2010, 110 s. ISBN 978-80-7360-977-1.

WIESER, Stanislav. *Bílé Karpaty: 44 vybraných turistických tras*. 1. vyd. Praha: Freytag, 2008, 160 s. Turistický průvodce (Rother). ISBN 978-80-7316-318-1.

Internetové zdroje

- [1] BÍLÉ KARPATY: *Správa CHKO Bílé Karpaty* [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://bilekarpaty.ochranaprirody.cz/>
- [2] SKANZEN STRÁŽNICE [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.skanzen.nulk.cz/>
- [3] TVAROŽNÁ LHOTA: *Oskorušové muzeum* [online]. 2011 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.tvarozna-lhota.cz/oskoruse-oskorusove-muzeum-a-slavnost-oskorusi/ms-1031/query=muzeum>
- [4] ZÁMEK NOVÝ SVĚTLOV [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://zameksvetlov.cz/>
- [5] TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ: *Větrný mlýn v Kuželově* [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.technicalmuseum.cz/vetrny-mlyn-v-kuzelove?task=view&id=35>
- [6] MĚSTO SLAVIČÍN: *Zámek Slavičín* [online]. 2000 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-slavicin.cz/cs/informacni-centrum/turisticke-informace/pamatky-a-architektura/zamek-slavicin.html>
- [7] LIDOVÁ KULTURA: *MFF Strážnice* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=20>
- [8] LIDOVÁ KULTURA: *Horňácké slavnosti* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=11>
- [9] LIDOVÁ KULTURA: *Ozvěny Horňácka* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=18>
- [10] LIDOVÁ KULTURA: *Kopaničářské slavnosti* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=86>
- [11] LIDOVÁ KULTURA: *Festival masopustních tradic* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=7>
- [12] LÁZNĚ LUHAČOVICE: *Festival Janáček a Luhačovice* [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lazneluhacovice.cz/janacek/>
- [13] LÁZNĚ LUHAČOVICE: *Luhačovické kulturní léto* [online]. 2015 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lazneluhacovice.cz/kulturni-leto-luhacovice.php>
- [14] FESTIVAL NA VODĚ: *O festivalu* [online]. 2003 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://public.idex.cz/festivalnavode.cz/o-festivalu.html>
- [15] LIDOVÁ KULTURA: *Jízda králů Vlčnov* [online]. 2013 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/Festival.aspx?fid=146>

[16] HORŇÁCKÁ FARMA: *Ubytování na farmě* [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.hornackafarma.cz/>

[17] AGROPENZION VÁPENICE [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.agropenzion.cz/>

[18] HORSKÁ CHATA VYŠKOVEC: *Ubytování* [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://chatavyskovec.cz/index.php/ubytovani>

[19] REKREAČNÍ STŘEDISKO VÁPENKY: *Ubytování* [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: http://www.rsvapenky.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=19&Itemid=27

[20] HOTEL FILIPOV: *Ubytování* [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.hotel-filipov.com/index.php/hotelove-sluzby>

[21] CHATA LOPENÍK: *Ubytování na Lopeníku* [online]. 2001 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://lopenik.cz/ubytovani/>

[22] KOPÁNKY: *Ubytování Bílé Karpaty* [online]. 2014 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://kopanky.cz/>

Seznam zkratk

CHKO	Chráněná krajinná oblast
HDP	Hrubý domácí produkt
NPR	Národní přírodní rezervace
NPP	Národní přírodní památka
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
WTO	Světová organizace cestovního ruchu

Seznam obrázků

Obrázek 4.1	Strážnický skanzen, [2]
Obrázek 4.2	Jeřáb oskeruše, [3]
Obrázek 4.3	Jeřáb oskeruše, [3]
Obrázek 4.4	Muzeum oskeruší, [3]
Obrázek 4.5	Zámek Nový Světlov, [4]
Obrázek 4.6	Větrný mlýn v Kuželově, [5]
Obrázek 4.7	Zámek Slavičín, [6]
Obrázek 4.8	Hornácká farma, [16]
Obrázek 4.9	Horská chata Vyškovec, [18]
Obrázek 4.10	Rekreační a chatová oblast Vápenky, [19]
Obrázek 4.11	Hotel Filipov, [20]
Obrázek 4.12	Chata Lopeník, [21]
Obrázek 4.13	Rekreační a školicí středisko Kopánky, [22]

Seznam tabulek

Tabulka 4.1	Ceník ubytování Hornácká farma, [16]
Tabulka 4.2	Ceník ubytování Agropenzion Vápenice, [17]
Tabulka 4.3	Ceník stravování Agropenzion Vápenice, [17]
Tabulka 4.4	Ceník ubytování Horská chata Vyškovec, [18]
Tabulka 4.5	Ceník stravování Horská chata Vyškovec, [18]
Tabulka 4.6	Ceník ubytování (hl. budova) Rekreační a chatová oblast Vápenky, [19]
Tabulka 4.7	Ceník ubytování (chatky) Rekreační a chatová oblast Vápenky, [19]
Tabulka 4.8	Ceník stravování Rekreační a chatová oblast Vápenky, [19]
Tabulka 4.9	Ceník ubytování (v hotelu) Hotel Filipov, [20]
Tabulka 4.10	Ceník ubytování (v penzionu) Hotel Filipov, [20]
Tabulka 4.11	Ceník stravování Hotel Filipov, [20]
Tabulka 4.12	Ceník ubytování Chata Lopeník, [21]
Tabulka 4.13	Ceník ubytování Rekreační a školicí středisko Kopánky, [22]
Tabulka 4.14	Ceník stravování Rekreační a školicí středisko Kopánky, [22]

Seznam grafů

Graf 5.1	Pohlaví respondentů
Graf 5.2	Věk respondentů
Graf 5.3	Status respondentů
Graf 5.4	Kraje trvalého bydliště respondentů
Graf 5.5	Oblíbenost venkovského cestovního ruchu
Graf 5.6	Formy venkovského cestovního ruchu
Graf 5.7	Návštěvnost Bílých Karpat
Graf 5.8	Důvod návštěvy oblasti Bílých Karpat
Graf 5.9	Délka pobytu v oblasti Bílých Karpat
Graf 5.10	Využitelnost ubytovacích zařízení v oblasti Bílých Karpat
Graf 5.11	Vědomosti respondentů o oskoruších
Graf 5.12	Využitelnost naučných stezek v oblasti Bílých Karpat
Graf 5.13	Naučné stezky v Bílých Karpatech
Graf 5.14	Atraktivnost oblasti CHKO Bílé Karpaty

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 7. května 2015

Michaila Žiškora

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

- č. 1. - Seznam maloplošných území Bílých Karpat
- č. 2. - Mapa maloplošných území Bílých Karpat
- č. 3. - Dotazník k praktické části bakalářské práce

Přílohy

č. 1. - Seznam maloplošných území

Národní přírodní rezervace (NPR)

NPR Čertoryje

Nejcennější území Bílých Karpat o rozloze téměř 800 ha rozkládající se mezi obcemi Radějov, Malá Vrbka a hranicí se Slovenskem je tvořeno bělokarpatskými loukami s vysokým zastoupením kriticky ohrožených druhů rostlin.

Oblast tvořící neopakovatelný dojem anglického parku byla vyhlášena v roce 1987 národní přírodní rezervací a řadí se k nejbohatším evropským loukám. Kvete zde 22 druhů orchidejí, z nichž nejznámější jsou rudohlávek jehlancovitý, vstavač mužský nebo tořič čmelákovitý. Mezi představitele hojně se vyskytující vzácné druhy bezobratlých živočichů patří perleťovec dvouřadý a kopřivový, vřetenuška smldníková nebo kudlanka nábožná.

Název („čert to ryje“) dokazuje, jak si dříve lidé vysvětlovali sesuvy půdy způsobující nerovný terén oblasti. (Seifert, 2010); (Hrdoušek, 1999)

NPR Javořina

Národní přírodní rezervace Javořina o rozloze 78 ha byla vyhlášena chráněným územím v roce 1933 a je nejstarším chráněným územím na Moravě. Navazuje na přírodní rezervaci Javořina. Obě území tvoří lesy pod vrcholem nejvyšší hory Bílých Karpat Velké Javořiny.

Typické jsou lesy pralesovitého charakteru s bohatým podrostem sněženek, zároveň je národní přírodní rezervace Javořina jediným místem Bílých Karpat, kde roste zvonek širolistý. Hnízdí zde strakapoud bělohřbetý, krkavec velký nebo lejsek malý a hojně vyskytuje ještěrka živorodá. (Seifert, 2010); (Hrdoušek, 1999)

NPR Jezevčí

Hodnotné území květnatých luk a lesů se nachází mezi Suchovskými Mlýny a Javorníkem. Kromě jiných druhů rostlin se zde vyskytují kriticky ohrožené orchideje, mezi které patří tořič čmelákovitý a prstnatec plamatý sedmihradský. V lesním porostu zde hnízdí zejména strnad luční, pěníce vlašská nebo chřástal polní. Luční společenstva jsou domovem pro celou řadu motýlů, z nichž nejznámější je okáč jílkový.

NPR Porážky

Bělokarpatské louky se solitérními dřevinami se rozprostírají 1,5 km od obce Vápenky. Díky sesuvům půdy umožňující vysokou biologickou diverzitu zde roste 300 druhů rostlin. Porážky jsou taky jedinou lokalitou výskytu všivce statného. Z ptáků obývá oblast národní přírodní rezervace bramborníček hnědy, strnad luční a chřástal polní.

NPR Zahrady pod Hájem

Lokalita květnatých luk a starých sadů se nachází na západní straně svahu kopce Háj (573 m) Velké nad Veličkou. Povrch národní přírodní rezervace Zahrady pod Hájem je vlivem rozdílných vodních poměrů pestrý hned na několik typů květnatých luk. Území je bohaté i z hlediska výskytu motýlů, prozkoumání jsou např. otakárek fenyklový a ovocný, hnědásek černýšový a diviznový nebo okáč voňavkový.

Národní přírodní památky (NPP)

NPP Búrová

Jedná se o květnatou louku rozprostírající se na severovýchodní straně svahu kopce Háj (573 m), vzdálenou asi 1 km od obce Suchov. Tento luční porost je místem výskytu kýchavice černé.

Přírodní rezervace (PR)

PR Bílé potoky

Přírodní rezervace Bílé potoky tvoří dvě luční enklávy lemované lesním porostem v oblasti Klobouckého potoka nedaleko obce Valašské Klobouky.

PR Dolnoněmčanské louky

Bělokarpatská louka s roztroušenou zelení a vysokým výskytem ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů leží na západním svahu Lesné asi 4 km od obce Horní Němčí.

PR Jalovcová stráň

Přírodní rezervaci Jalovcová stráň tvoří jalovcové pastviny vzdálené přibližně 1,5 km od obce Nedašov na Valašskokloboucku.

PR Javorůvky

Svažitá luční vegetace lemovaná lesními porosty leží na severozápadním svahu Královce, necelých 2,5 km od Valašských Klobouk.

PR Javořina

Lesní porost přírodní rezervace Javořina leží na severní straně vrcholu Velká Javořina a navazuje na národní přírodní rezervaci Javořina.

PR Kútky

Přírodní rezervace Kútky tvořena luční vegetací a lemována lesy leží na jižní straně svahu kóty Veselka (495 m) asi 5 km na jihovýchod od obce Radějov.

PR Lazy

Bělokarpatská louka obklopená rozptýlenými lesy zastoupenými soliterními dřevinami leží v Lopenické hornatině vzdálené 1 km od železniční zastávky Bylnice.

PR Machová

Luční vegetace s rozptýlenými soliterními stromy a významnými biotopy svahových pramenišť se nachází na severních a severozápadních svazích kóty Machová (579 m) přibližně 3 km na jih od obce Javorník.

PR Ploščiny

Vrcholy hřebene Královec – Ploščiny – Požár tvořeny extenzívními pastvinami s roztroušenými dřevinami a křovinami se rozprostírají 3,5 km na východ od obce Valašské Klobouky.

PR Pod Žitkovským vrchem

Komplex pastvin obklopený zelení a lesy střídající se s mokřady leží severovýchodně od úbočí svahu Žitkovského vrchu (699 m) přibližně 0,5 km severně od obce Žitková.

PR Ve Vlči

Přírodní rezervace tvořena členitým lesním terénem s několika sesuvy a mokřady leží necelý 1 km na severovýchod od kóty Kykula (746 m).

PR Drahy

Bývalé pastviny a louky s mělkou půdou v členitém terénu rozprostírající se na jižním okraji obce Horní Němčí.

Přírodní památky (PP)

PP Bahulské jamy

Jedná se o bělokarpatské louky na severovýchodním úbočí vrcholu Lesná (696 m) vzdálené 4 km od obce Horní Němčí.

PP Cestiska

Bývalé pastviny se suchou vegetací ležící na severozápadní straně obce Březová.

PP Dobšena

Území extenzivních pastvin obklopené mokřady a lesíky nacházející se na jihozápadním úbočí Královce (655 m) 2 km od Valašských Klobouk.

PP Dubiny

Louka částečně obklopená lesem ležící na východním svahu kopce Doubrava (350 m) necelý 1 km jižně od obce Březová.

PP Gruň

Pastvina a zamokřená louka s ovocnými sady ležící nedaleko od kóty Malý Lopeník (881 m).

PP Hluboče

Svažitá louka podél levého břehu Hlubočského potoka na území Bylnice.

PP Horní louky

Komplex luk situován na severním svahu Studeného vrchu (646 m) 2 km jižně od obce Suchá Loz.

PP Hrnčárky

Bělokarpatská louka obklopená zelení a prameništěm se nachází nad vodní nádrží Žabka, necelé 2 km západně od obce Strání.

PP Hutě

Bývalé pastviny obklopené zelení, mokřady a lesíky v blízkosti hranice se Slovenskem leží na severozápadní straně Vlčího vrchu v katastru obce Žitková.

PP Chladný vrch

Přírodní památku Chladný vrch tvoří dva bukové porosty nacházející se 1,5 km jižně od obce Sv. Štěpán.

PP Chmelinec

Mokřadní louka v údolí potoka Drietomica na katastrálním území obce Vyškovec.

PP Kaňoury

Suchá výslunná stráž tvořící závěr Hrušovy doliny leží 3 km východně od obce Nedašov.

PP Lom Rasová

Pískovcový lom ležící 2,5 km jihovýchodně od obce Komňa.

PP Mechnáčky

Široký žleb zarostlý dřevinami se nachází necelý 1 km na jihovýchod od obce Květné – Strání.

PP Nová hora

Komplex lesů, luk, mokřadů a křovin ležící na úbočí Nové hory (552 m) přibližně půl km severovýchodně od Květné – Strání.

PP Nové louky

Pestré květnaté louky na katastrálním území obce Korytná.

PP Okrouhlá

Zachovalý lesní porost se nachází kolem Vlárského průsmyku.

PP Pod Cigánem

Louka sousedící s okrajem lesa a pastvinami na severní straně svahu Cigán vzdálené asi 1 km od obce Nedašov.

PP Pod Horou

Luční vegetace při levém břehu přítoku Návojského potoka obklopená lesem je vzdálená 2 km od obce Návojná.

PP Pod Hřibovňou

Mozaika bělokarpatských luk a pastvin se nachází na katastrálním území Vyškovce.

PP Pod Vrchy

Lokalita bohatá na výskyt sněženek se rozprostírá pod vrcholem Vrchy při pravém břehu řeky Vlárky na území obce Bohuslavice nad Vlárkou.

PP Rubaniska

Komplex luk podél Krátkovského potoka porostlý křovinami se nachází přibližně 2 km od Starého Hrozenkova.

PP Sidonie

Přírodní památka Sidonie představuje starý bukový porost nad údolím řeky Vlárky vzdáleného 1 km severozápadně od obce Sidonie.

PP Sviní hnízdo

Dva lesní komplexy vzdálené od sebe 400 m a ležící 1,5 km od osady Vápenky.

PP Šumlatová

Zemědělsky obhospodařovaná pastvina v severní části svahu Holého vrchu leží na území obce Nedašov.

PP U Petrůvky

Území s vysokým výskytem vstavače kukačky se nachází podél levého břehu přítoku potoka Horní Olšava nedaleko od obce Petrůvka.

PP U zvonice

Společenstva pastvin a mokřadů ležící 1,5 km od kóty Malý Lopeník (881 m).

PP Uvezené

Představuje lesní porost na katastrálním území Strání, 2,5 km od obce Horní Němčí.

PP V Krátkých

Bělokarpatské louky v okolí rybníčků obce Vápenice.

PP Vápenky

Typická dubová bučina lesního typu se nachází na úpatí Velké Javořiny.

PP Za lesem

Jediná lokalita výskytu šafránu bělokvětého v Bílých Karpatech ležící 3,5 km jihovýchodně od obce Horní Němčí.

PP Záhumenice

Bělokarpatské louky rozprostírající se při pravém břehu přítoku potoka Klanečnice asi 2 km od obce Strání.

PP Žerotín

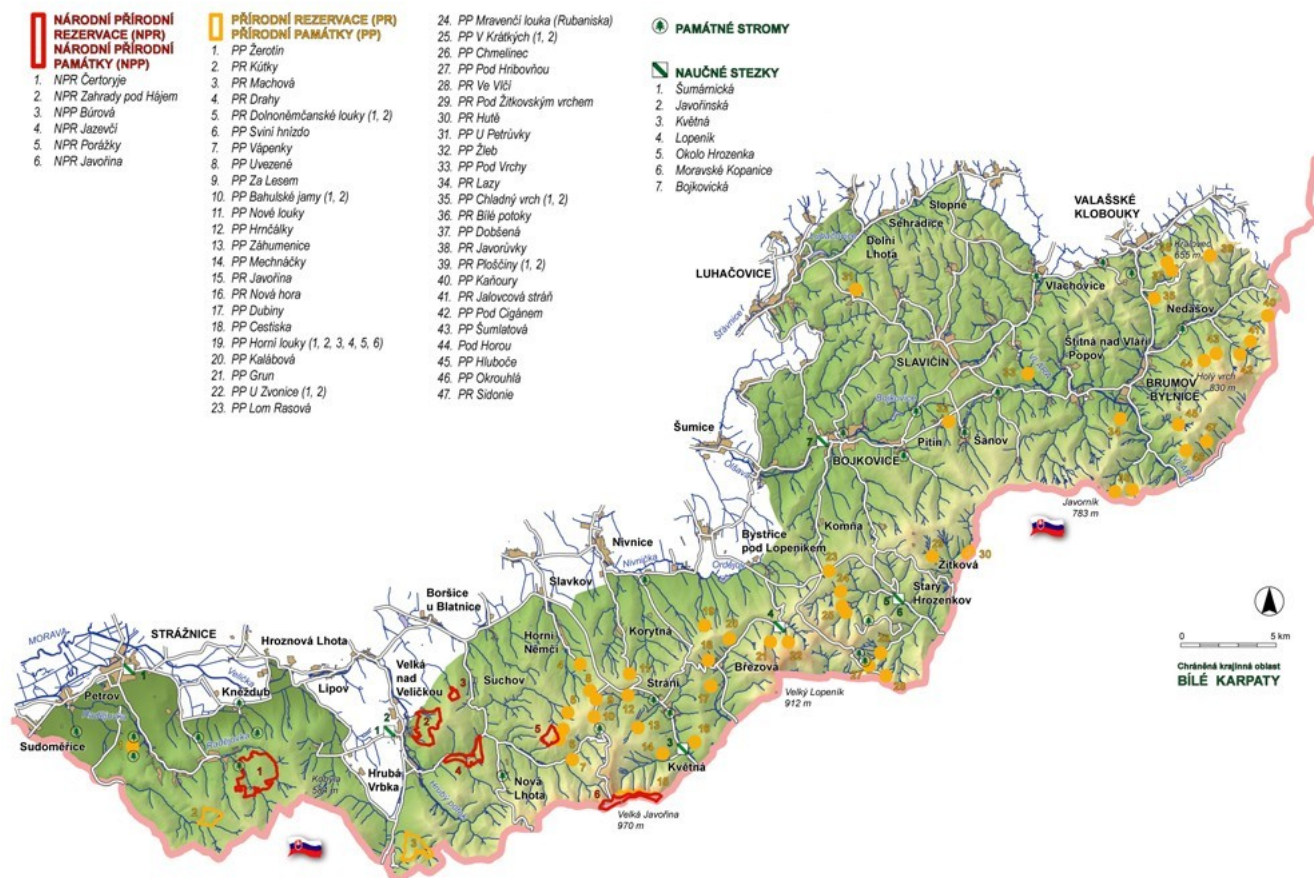
Bělokarpatské lesostepi nacházející se na vrcholu kopce Radějov (322 m) na katastrálním území Strážnice.

PP Žleb

Květnatá louka obklopená ze tří stran převážně listnatými lesy leží 0,5 km od obce Hostětín. (Hrdoušek, 1999)

č. 2. – Mapa maloplošných území Bílých Karpat

(zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=mapa&site=CHKO_bile_karpaty_cz)

č. 3. - Dotazník z praktické části

Dobrý den,

jmenuji se Michaela Žižková a jsem studentkou oboru Ekonomika cestovního ruchu na VŠB-TU Ostrava. Chci Vás požádat, zda byste věnovali několik minut svého času a vyplnili mi následující anonymní dotazník. Výsledky mi poslouží pro zpracování praktické části mé bakalářské práce.

Děkuji za vyplnění.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- žena
- muž

2. Kolik je Vám let?

- do 20 let
- 21 – 35 let
- 36 – 50 let
- 51 let a více

3. Jste?

- student
- zaměstnaný
- nezaměstnaný
- důchodce
- jiný

4. Z kterého kraje pocházíte?

- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj

- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Zlínský kraj
- nejsem z ČR

5. Máte rád/a venkovský cestovní ruch?

- ano
- ne

6. Vyzkoušel/a jste někdy nějakou formu venkovského cestovního ruchu? Pokud ano, kterou?

Můžete vybrat více odpovědí.

- agroturismus
- ekoagroturismus
- ekoturismus
- chataření a chalupaření
- nevyzkoušel/a jsem

7. Navštívil/a jste někdy Bílé Karpaty?

- ano
- ne
- bydlím v okolí Bílých Karpat

8. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, co bylo důvodem návštěvy?

- historické památky
- přírodní bohatství
- kulturní akce

- dovolená v rekreační oblasti
- návštěva rodiny, přátel
- zábava
- nenavštívil/a jsem

9. Jak dlouho Vaše návštěva trvala?

- 1 den
- 2 – 3 dny
- 4 – 7 dní
- 8 dní a více
- bydlím v okolí Bílých Karpat
- nenavštívil/a jsem oblast Bílých Karpat

10. Využil/a jste ubytovací zařízení v oblasti Bílých Karpat?

- ano
- ne

11. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, napište, které ubytovací zařízení jste využil/a i s názvem obce, kde se nachází.

12. Víte, co jsou to oskoruše?

- ano
- ne

13. Využil/a jste v oblasti Bílých Karpat naučnou stezku?

- ano
- ne

14. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, kterou?

- naučná stezka Bojkovická
- naučná stezka Javořinská
- naučná stezka Květná

- naučná stezka Lopeník
- naučná stezka Moravské Kopanice
- naučná stezka Okolo Hrozenkova
- naučná stezka Šumárnická
- nevyužil/a jsem žádnou naučnou stezku

15. Zdá se Vám oblast CHKO Bílé Karpaty turisticky atraktivní?

- ano
- ne